

Samrådsredogörelse av undersökningsområde inför ansökan
om tillstånd enligt 9 kap. miljöbalken

Fortsatt och förändrad verksamhet vid anläggningen Sösia i Åre

Jämtkraft AB
2023-03-15

Innehållsförteckning

1	Bakgrund och syfte med samråd.....	3
2	Samråd med myndigheter, organisationer och föreningar.....	3
3	Samråd med särskilt berörda	4
4	Inkomna yttranden och synpunkter från myndigheter och organisationer	5
4.1	Länsstyrelsen Jämtland.....	5
4.2	Åre kommun	5
4.3	Naturskyddsföreningen Årekretsen.....	6
4.4	Sametinget.....	6
5	Inkomna yttranden och synpunkter från enskilda	6
6	Sammanfattning och fortsatt arbete.....	6
Bilaga 1	Samrådsunderlag inför undersökningssamråd med myndigheter	
Bilaga 2	Protokoll undersökningssamråd med myndigheter	
Bilaga 3	Presentation från undersökningssamråd med myndigheter	
Bilaga 4	Mejl till övriga myndigheter samt berörda föreningar och organisationer	
Bilaga 5	Reviderat samrådsunderlag för utskick till övriga myndigheter, organisationer och enskilt särskilt berörda	
Bilaga 6	Brevutskick till enskilt särskilt berörda fastighetsägare och boende	
Bilaga 7	Projektsida	
Bilaga 8	Inkomna synpunkter	

1 Bakgrund och syfte med samråd

Jämtkraft planerar att förändra och utöka produktionen vid fjärrvärmeanläggningen Sösia, lokaliserad på södra sidan om Åresjön i Åre kommun. Produktionen beräknas efter utökningen omfatta ca 32 MW fördelat på två fastbränslepannor och en reservbioljepanna. Tillståndsansökan och prövningen kommer att omfatta hela verksamheten på Sösia.

Den planerade verksamheten är inte en sådan verksamhet som ska antas medföra en betydande miljöpåverkan enligt 6 § miljöbedömningsförordningen (2017:966). Ett undersökningssamråd har därför genomförts med länsstyrelsen, tillsynsmyndigheten och de enskilda som kan antas bli särskilt berörda av verksamheten för att i enlighet med 6 kap. 23-25 §§ miljöbalken samråda i frågan om betydande miljöpåverkan. Syftet med samrådet har även varit att i dialog hämta in synpunkter inför arbetet med tillståndsansökan samt att diskutera innehållet i kommande miljökonsekvensbeskrivning.

I redogörelsen sammanställs och sammanfattas hur samråd genomförts, vilka synpunkter och yttranden som kommit in under samrådet samt hur verksamhetsutövaren beaktat dessa.

2 Samråd med myndigheter, organisationer och föreningar

En inledande dialog med Länsstyrelsen i Jämtlands län och Åre kommun genomfördes den 20 oktober 2022 för att få in viktiga synpunkter från myndigheterna i ett tidigt skede. Därefter genomfördes samrådsmöte med samma myndigheter den 18 januari 2023. Ett samrådsunderlag hade tagits fram inför mötet, se bilaga 1. Samrådsunderlaget skickades ut i förväg till ovan nämnda myndigheter. Vid mötet fördes anteckningar som bifogas som bilaga 2. Den PowerPoint-presentation som visades vid mötet bifogas som bilaga 3. Efter samrådsmötet skickades samrådsunderlaget ut den 3 februari till övriga berörda myndigheter, organisationer och föreningar, se Tabell 1 nedan. Se mejl i bilaga 4.

TABELL 1 SAMRÅDSKRETS - MYNDIGHETER, ORGANISATIONER OCH FÖRENINGAR

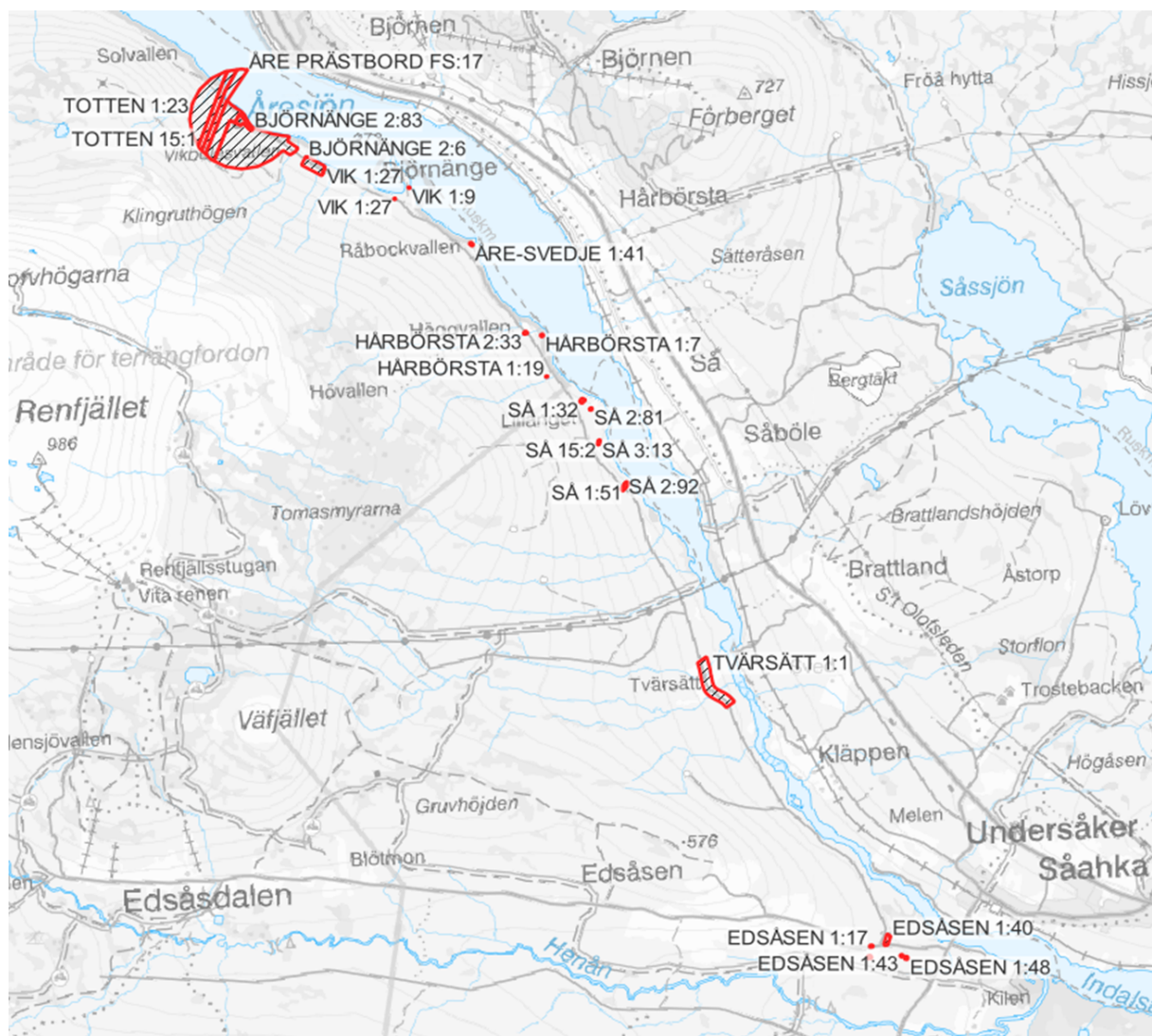
	INTRESSENT	Samråd genomfört	Synpunkt inkom
	Myndigheter		
1.	Länsstyrelsen i Jämtlands län	Samrådsmöte 18/1	Under samrådet
2.	Åre kommun	Samrådsmöte 18/1	Under samrådet
3.	Sametinget	Skriftligt samråd 3/2	2023-03-03
4.	Räddningstjänsten i Jämtland	Skriftligt samråd 3/2	-
	Organisationer och föreningar		
5.	Naturskyddsföreningen	Skriftligt samråd 3/2	2023-02-13
6.	Åre Fiske Samfällighetsförening	Skriftligt samråd 3/2	-
7.	Kalls sameby	Skriftligt samråd 3/2	-
8.	Handöldalens sameby	Skriftligt samråd 3/2	-
9.	Björnänge markägareförening	Brev sänt 3/2	-

3 Samråd med särskilt berörda

I samråd med länsstyrelsen och kommunen bedömdes enskilt särskilt berörda inkludera boende och fastighetsägare inom 500 m från verksamheten samt boende längs den grusväg som går mellan Edsåsdalen och anläggningen. Den 3 februari skickades brev ut med information om samrådet till enskilt särskilt berörda. I brevet gavs en kort beskrivning av omfattningen och hänvisades till projekthemsidan (se brevvetskicket i bilaga 6). Projekthemsidan innehöll i sin tur information om projektet om projektet och samrådsunderlag i sin helhet, se projektsidan i bilaga 7. Samrådet pågick till den 2 mars.

I samrådsunderlaget (bilaga 1) fanns information om planförhållanden och lokalisering, den planerade verksamhetens omfattning samt dess förutsedda miljöpåverkan. Här fanns också förslag till innehåll i den miljökonsekvensbeskrivning som ska tas fram.

Samtliga fastighetsägare och boende inom det markerade området i nedanstående karta, Figur 1, har fått ett brevvetskick från Jämtkraft med information om projektet och vart de vänder sig för att lämna in synpunkter. Det totala antalet brev som skickades ut till privatpersoner var 56 stycken.

FIGUR 1 SAMRÅDSOMRÅDE FÖR SÄRSKILT BERÖRDA

4 Inkomna yttranden och synpunkter från myndigheter och organisationer

De yttranden som inkommit under samrådsmötet samt som svar på utskickat samrådsbrev sammanfattas nedan och bifogas i sin helhet i bilaga 8. Det har inte kommit in några synpunkter via telefon.

4.1 Länsstyrelsen Jämtland

Länsstyrelsen lämnade upplysningar, frågor och synpunkter under det samrådsmöte som hölls med myndigheter den 18 januari. En del av de synpunkter som framkom under samrådet ledde till en komplettering av samrådsunderlaget innan detta skickades till övriga i samrådsgruppen. Upplysningarna, frågorna och synpunkterna finns i sin helhet i bilaga 8 och sammanfattas nedan. Vissa av länsstyrelsens frågor besvarades direkt under samrådsmötet, se protokoll i bilaga 2.

- Länsstyrelsen framför att miljökonsekvensbeskrivningen bland annat ska innehålla en icke-teknisk sammanfattning och information om samråd. I miljökonsekvensbeskrivningen behöver även anläggningens placering tydliggöras med situationsplan, avfalls- och kemikaliehanteringen beskrivas samt en beskrivning av hur de äldre uttjänta pannorna ska hanteras då de ersätts av nya pannor inkluderas. I ansökan ska förslag på villkor listas.
- Länsstyrelsen påpekar att det behöver framgå varför Åresjön utgör ett Natura 2000-område och verksamhetens påverkan på detta. Bolaget behöver även redogöra för vad vattenskyddsområdets föreskrifter innebär för verksamheten.
- Bolaget behöver tydligt motivera varför miljöaspekter som kulturmiljö, naturmiljö, friluftsliv och landskapsbild kan avgränsas bort. Länsstyrelsen anser att rennärning bör beskrivas i MKBn. Det bör även utvecklas hur klimatförändringar kan påverka anläggningen i och med risk för ras, skred, försämring av vägen och minskad framkomlighet pga. väderföreteelser.
- Länsstyrelsen önskar att bolaget märker ut de dikessystem som finns för dagvatten, kondensatvattnet respektive spolvatten från rengöring av golv i pannrum och verkstadsdel. Hur stora utsläpp som förväntas av respektive vattenutsläpp ska även beskrivas samt hur rening och eventuella mätningar av föroreningar genomförs.
- Länsstyrelsen framför vidare att bolagets arbete med energieffektivisering och bränsleanvändning i transporter ska beskrivas. Bolaget behöver även presentera en bullerbedömning.
- Beredskap för insatser och allvarliga olyckor ska beskrivas samt hur bolaget arbetar för att förhindra och motverka uppkomsten av driftstörningar, inklusive beskriva vilka driftstörningar som varit rådande. Bolagets egenkontrollprogram behöver ses över och uppdateras utifrån planerad verksamhet.

Bemötande: Länsstyrelsens synpunkter kommer att arbetas in i kommande miljökonsekvensbeskrivning.

4.2 Åre kommun

Åre kommun förde fram följande synpunkter under samrådsmötet med myndigheter (se protokoll i bilaga 2):

- Området ligger inom vattenskyddsområde och finns en del begränsningar i föreskrifterna för detta. Jämtkraft behöver beskriva hur ni tillser att hantering av lagring av bränsle och petroleumprodukter ska ske för att inte riskera vattenskyddsområdet.
- Om Jämtkrafts lagring av flis överstiger 5 000 ton per år blir verksamheten anmälningspliktig. Denna kod bör då tas med.
- Viktigt att tänka på brandrisk vid långtidslagring av bränsle.
- I miljökonsekvensbeskrivningen bör bolaget beskriva vad som krävs av anläggningen för att innehålla nu gällande riktvärden för till exempel zink och jämföra med den rening som finns idag.

Bemötande: Jämtkraft noterar Åre kommuns synpunkter och kommer ta hänsyn till dessa under fortsatt arbete med ansökan.

4.3 Naturskyddsföreningen Årekretsen

Utsläpp till vatten

Naturskyddsföreningen Årekretsen vill att Jämtkraft säkerställer att inga skadliga utsläpp sker med tanke på att Åresjön har Natura 2000-status.

Bemötande: Jämtkraft noterar Naturskyddsföreningens synpunkt och kommer att beskriva utsläpp till vatten i kommande miljökonsekvensbeskrivning. I och med den nya moderna pannan kommer utökad rening för vatten installeras och kontinuerlig mätning av utsläpp till vatten utföras.

Utformning av MKB

I övrigt omnämner Naturskyddsföreningen att de anser den tidigare gjorda miljökonsekvensbeskrivningen fullständig och har inga synpunkter så länge den följs.

Bemötande: Jämtkraft tar med sig synpunkten i det fortsatta arbetet med miljökonsekvensbeskrivningen.

4.4 Sametinget

Sametinget anser att bolaget ska samråda med samebyn enligt givna normer samt att miljökonsekvensbeskrivningen upprättas enligt den rekommenderade vägledningen.

Bemötande: Jämtkraft noterar Sametingets synpunkter om samråd med samebyn och om innehåll och utformning av MKBn. Jämtkraft har inbjudit Kall sameby och Handöldalens sameby att delta i samråd angående uppgraderingen av anläggningen. Då det gäller ett redan exploaterat område gjordes bedömningen att detta är i ett tillräckligt tidigt skede. Jämtkraft kommer att beskriva hur området nyttjas för renskötsel i kommande miljökonsekvensbeskrivning samt göra en bedömning av vilka konsekvenser den utökade verksamheten kan komma att få på rennäringen, med utgångspunkt i föreslagen vägledning.

5 Inkomna yttranden och synpunkter från enskilda

Inga yttranden eller synpunkter har inkommit från enskilda särskilt berörda.

6 Sammanfattning och fortsatt arbete

Synpunkter som inkommit under samrådsskedet kommer att inarbetas i kommande handlingar, då främst i miljökonsekvensbeskrivningen (MKBn). Med stöd av genomfört samråd gör sökanden bedömningen att uppgradering av verksamheten vid Sösia inte medför någon betydande miljöpåverkan, med följande motiveringar:

- Den planerade verksamheten kommer innebära marginella förändringar avseende drift och utsläpp till luft och vatten, jämför med det nollalternativ som presenterats i samrådsunderlaget (se bilaga 1).
- Reningstekniken kommer att förbättras för utsläpp till både luft och vatten.
- Ändringen av verksamheten innebär att i stort sett endast redan ianspråktagen mark kommer att användas för att utöka verksamheten. Endast en mindre plan för lagring av bränsle planeras tas i anspråk utöver redan anlagd yta.

Nästa steg i ansökningsprocessen är länsstyrelsens beslut i frågan om betydande miljöpåverkan. Därefter kommer Jämtkraft att utarbeta den miljökonsekvensbeskrivning som kommer bifogas ansökningshandlingarna.

Underlag för undersökningsområde inför ansökan om tillstånd
enligt 9 kap. miljöbalken

Fortsatt och förändrad verksamhet vid anläggningen Sösia i Åre

Jämtkraft AB
2022-12-09

Innehållsförteckning

1	Administrativa uppgifter	4
2	Inledning.....	4
2.1	Bakgrund och syfte	4
2.2	Befintligt tillstånd	5
2.3	Klassning	5
3	Samrådsprocessen och tillståndsprövning enligt miljöbalken	5
4	Lokalisering och områdesbeskrivning	6
4.1	Lokalisering	6
4.2	Planförhållanden	6
4.3	Yt- och grundvatten	7
4.4	Natur, kultur och friluftsliv	8
4.5	Skyddade områden	8
4.6	Riksintressen.....	8
4.7	Rennäring.....	8
5	Verksamheten	8
5.1	Befintlig verksamhet.....	8
5.2	Beskrivning av planerad verksamhet.....	11
6	Alternativ.....	12
6.1	Nollalternativ	12
6.2	Alternativ utformning.....	12
6.3	Alternativ lokalisering.....	12
7	Förutsedd miljöpåverkan	14
7.1	Utsläpp till luft	14
7.2	Utsläpp till vatten	14
7.3	Avfall och restprodukter.....	14
7.4	Buller.....	14
7.5	Lukt och damm	14
7.6	Resurshushållning.....	15
7.6.1	Bränsle och energi	15
7.6.2	Kemikalier	15
7.6.3	El- och vattenanvändning.....	15

7.7	Risker och säkerhet.....	15
7.8	Sårbarhet för klimatförändringar	15
8	Förslag till innehåll i miljökonsekvensbeskrivning (MKB)	15

1 Administrativa uppgifter

Verksamhetsutövare	Jämtkraft AB Box 14 721 03 Åre
Anläggning	Sösia Åre
Anläggningsnummer	2321-109
Koordinater	7029773;404474
Organisationsnummer	556001-6064
Fastighetsbeteckning	Åre Björnänge 2:83
Fastighetsägare	Jämtkraft AB
Kontaktperson	Niclas Öhlund, Sara Friberg
Telefon	063-149387, 063-152730
E-post	niclas.ohlund@jamtcraft.se ; sara.friberg@jamtcraft.se
Kommun	Åre kommun
Län	Jämtlands län
Tillståndsgivande myndighet	Miljöprövningsdelegationen, Länsstyrelsen i Västernorrland län
Tillsynsmyndighet	Åre kommun

2 Inledning

Jämtkraft AB, herefter Jämtkraft eller bolaget, planerar att förändra och utöka produktionen vid fjärrvärmeanläggningen på fastigheten Åre Björnänge 2:83, lokaliserad på Sösia, södra sidan om Åresjön, Åre kommun. Produktionen beräknas efter utökningen omfatta ca 32 MW fördelat på två fastbränslepannor och en reservbiooljepanna.

Detta dokument utgör underlag för undersökningssamråd inför ansökan om tillstånd enligt 9 kap. miljöbalken.

2.1 Bakgrund och syfte

Jämtkraft ägs av Östersunds, Krokoms och Åre kommuner. Jämtkraft producerar och distribuerar el i Östersund och västra Jämtland samt fjärrvärme i Östersund, Åre och Krokoms kommuner. I Åre produceras årligen ca 40 GWh värme som distribueras i ett fjärrvärmenät.

Jämtkraft har idag en förbränningsanläggning på Sösia i Åre. Denna behöver moderniseras för att framtidssäkra verksamheten och med det säkerställa tillgången på fjärrvärme i Åre by. Bolaget avser därför att ansöka om tillstånd enligt 9 kap. miljöbalken för att utöka verksamheten på fastigheten Åre Björnänge 2:83 i Åre kommun.

En ny biobränsleeldad fastbränslepanna och en reservbiooljepanna ska uppföras för att ersätta äldre pannor. Med den nya fastbränslepannan i drift kommer de totala utsläppet till luft att minska jämfört med tidigare tack vare effektivare reningsteknik samt modernare anläggningar med bättre förbränning än de äldre pannorna som ersätts. All produktion vid Sösia ska ske med förnyelsebara biobränslen. En viss omfördelning av produktionen inom fjärrvärmenätet i Åre kommer att ske när de nya pannorna är drifttagna.

Jämtkraft ser även ett behov av att korttidslagra trädbränsle på den en del av fastigheten för att säkerställa bränsletillgången till anläggningen om störningar av bränsleleveranser skulle inträffa.

2.2 Befintligt tillstånd

Jämtkrafts anläggning vid Åre Björnänge 2:83 har ett tillstånd enligt 9 kap. miljöbalken daterat den 31/10 2005 beslutad av Miljöprövningsdelegationen, Länsstyrelsen Jämtlands län Dnr 551-2685-08. Tillståndet medgav bland annat drift av 2 och 5 MW fastbränslepannor med rökgaskondensering och 6 MW oljepanna. Anläggningen klassades vid beslutstillfället som en B-anläggning och var därmed tillståndspliktig. Efter införandet av miljöprövningsförordningen (2013:251) klassades anläggningen om till en anmälningspliktig anläggning. År 2016 anmälde Jämtkraft till Åre kommun om att ersätta den äldre panna 1, FB1 på 4,5 MW, med en ny modern fastbränslepanna 3, FB3, på 6 MW. Effekterna som anges är panneffekter och inte tillförd installerad bränsleeffekt.

2.3 Klassning

Nuvarande verksamhet är klassad med verksamhetskod 40.60 för anläggning för förbränning med en total installerad tillförd effekt av högst 20 MW. Den planerade verksamheten omfattar en produktion av ca 32 MW i och med att anläggningen förnyas och bedöms klassas med verksamhetskod 40.51 enligt miljöprövningsförordningen (2013:251):

Tillståndsplikt B och verksamhetskod 40.51 gäller för anläggning för förbränning med en total installerad tillförd effekt av mer än 20 megawatt men mindre än 50 megawatt.

3 Samrådsprocessen och tillståndsprövning enligt miljöbalken

Tillståndsansökan och prövningen kommer att omfatta hela verksamheten på Sösia i Åre för att få ett nytt och modernt miljöbalkstillstånd. När de nya pannorna är driftsatta kommer hela anläggningen att få en totalt installerad tillförd effekt på ca 32 MW. Anläggningen kommer att eldas med rena biobränslen.

Detta underlag ligger till grund för den samrådsprocess som nu inleds. Den planerade verksamheten är inte en sådan verksamhet som ska antas medföra en betydande miljöpåverkan enligt 6 § miljöbedömningsförordningen (2017:966). Ett undersökningssamråd planeras därför med länsstyrelsen, tillsynsmyndigheten och de enskilda som kan antas bli särskilt berörda av verksamheten för att i enlighet med 24 § 6 kap. miljöbalken samråda i frågan om betydande miljöpåverkan. Syftet med samrådet är även att i dialog hämta in synpunkter inför arbetet med tillståndsansökan samt att diskutera innehållet i kommande MKB.

Uppskattad tidplan för tillståndsprocessen:

Samråd	januari-februari 2023
Ansökan och MKB	februari-mars 2023
Inlämning av ansökan	april 2023
Remissomgång	Vår/sommar 2023
Färdigt tillstånd	Vinter 2023/2024

4 Lokalisering och områdesbeskrivning

4.1 Lokalisering

Verksamhetsområdet är beläget vid Åresjöns södra sida i höjd med Frönäset i Åre. Tillfartsväg till anläggningen sker genom Undersåkers samhälle, över järnvägen och Åreälven och sedan efter älvens och Åresjöns södra sida. Anläggningen är placerad cirka 30 meter från Åresjöns strandlinje, i foten på en sluttning som senare övergår till Renfjället. Permanent bebyggelse saknas i området. Anläggningen ligger ca 10 km väster om Undersåker och avståndet fågelvägen till Åre är ca 1,5 km (se Figur 1 nedan).

Närmaste bostäder ligger på andra sidan sjön, i sydöstra Åre, ca 750 m bort.

FIGUR 1 LOKALISERING AV JÄMTKRAFTS ANLÄGGNING PÅ SÖSIA, INRINGAD MED RÖD ELLIPS

4.2 Planförhållanden

Området där anläggningen är lokaliserad är inte detaljplanerat. Det finns inga planer på en detaljplan för området.

Gällande översiktsplan för Åre kommun *Kommuntäckande översiktsplan (dnr. KS.2012.765/212)* behandlar endast området på Södra sidan av Åresjön avseende exploatering med bostadsbebyggelse eller turistisk infrastruktur som inte bör ske under planperioden. Området kring Långnäset omnämns avseende vattenskyddsområden och att *endast begränsad, kompletterande bebyggelse ska planläggas inom primära skyddsområden för vattentäkt.*

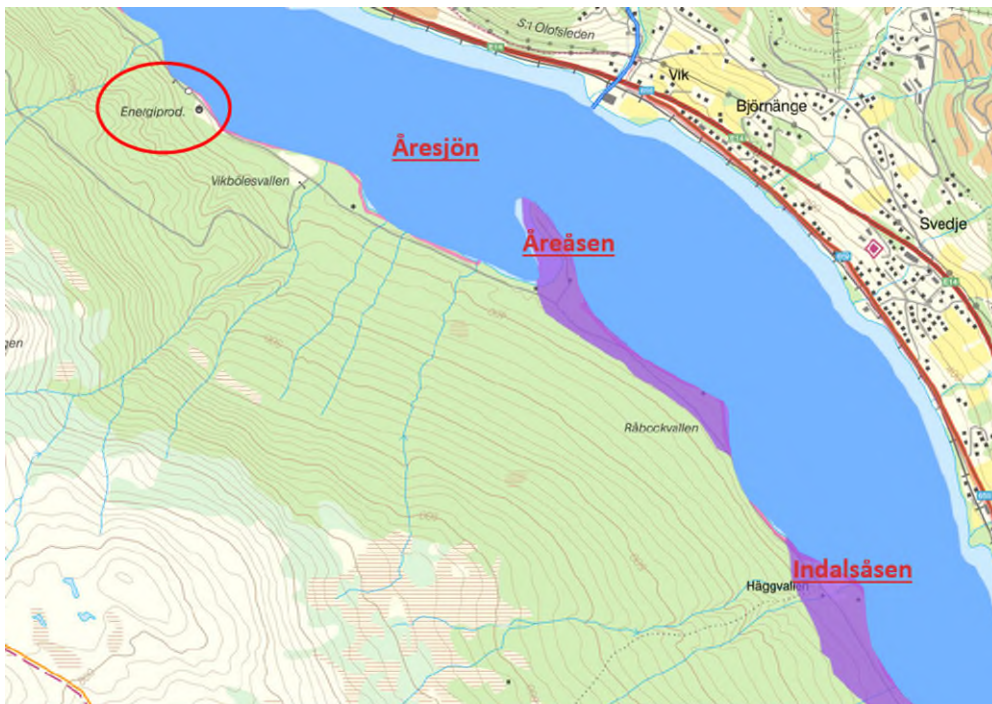
Det finns även en fördjupad översiktsplan som varit ute på remiss under våren 2022 (dnr. KS.2016.524/212). Målbilden är att den ska antas under hösten 2022. Planområdet omfattar dock inte den södra sidan av dalgången då området avgränsas i söder av Åreälven. I den fördjupade översiktsplanen förespråkar Åre kommun en utbyggnad av fjärrvärmenätet inom tätbebyggda områden i närhet av det befintliga nätet samt att utbyggnad av lokala fjärrvärmeanläggningar uppmuntras då tätare bostadsområden planeras.

4.3 Yt- och grundvatten

Ytvattenförekomsten Åresjön (WA25615428)¹ angränsar till Sösia och utgör recipient för dag- och processvatten från anläggningen. Ytvattenförekomsten är en naturlig sjö och genomlöps av Indalsälven. Miljökvalitetsnormer (MKN) för ekologisk status är fastställd till god till år 2027 (förvaltningscykel 3). MKN för kemisk ytvattenstatus är även den fastställd till god, med mindre stränga krav för kvicksilver och bromerade difenyletrar då det bedöms tekniskt omöjligt att uppnå god kemisk status p.g.a. påverkan från atmosfärisk deposition av långväga luftburna föroreningar. Den ekologiska statusen är måttlig. Kemisk status uppnår ej god.

Verksamhetsområdet ligger inte inom någon grundvattenförekomst. Strax öster om verksamhetsområdet ligger dock grundvattenförekomsten Åreåsen vid Långnäset (WA46855030) som är en sand- och grusförekomst, se Figur 2. Både den kemiska och kvantitativa statusen är klassade som goda. Miljökvalitetsnormerna är god kemisk grundvattenstatus och god kvantitativ status. Ännu längre österut ligger även grundvattenförekomsten Indalsåsen Undersåker (WA19263151) som även den är en sand- och grusförekomst. Både kemisk och kvantitativ status är klassad som god och miljökvalitetsnormerna är god kemisk grundvattenstatus och god kvantitativ status.

Enligt Statens Geologiska Undersöknings (SGU) brunnarkiv finns inga brunnar på närliggande fastigheter. Närmaste brunn finns på fastigheten Vik 1:9 ute på Långnäset, näset markerat med Åreåsen i Figur 2 nedan.

FIGUR 2 VATTENFÖREKOMSTER I NÄRHETEN AV VERKSAMHETSOMRÅDET. VERKSAMHETSOMRÅDET MARKERAT MED RÖD ELLIPS. ÅRESJÖN MARKERAD I BLÅTT. GRUNDVATTENFÖREKOMSTERNA ÅREÅSEN VID LÅNGNÄSET SAMT INDALSÅSEN UNDERSÅKER MARKERADE I LILA

¹ VISS: <https://viss.lansstyrelsen.se/Waters.aspx?waterMSCD=WA25615428>

4.4 Natur, kultur och friluftsliv

Verksamhetsområdet ligger vid foten av Renfjällets nordsluttning, ca 30m från Åresjöns strand. Den nedre delen av sluttningen på alla sidor av anläggningen utgörs främst av hyggen och ungskog.

Området saknar bostadsbebyggelse och inga kulturhistoriska miljöer förekommer. Åredalen på norra sidan av Åresjön omfattas av kulturhistoriskt riksintresse och det är främst här fornlämningar hittats. Utanför verksamhetsområdet, ca 500 m sydöst och anläggningen, finns närmaste fornlämning (L1946:6021 Boplats).

4.5 Skyddade områden

Verksamhetsområdet ligger inom den sekundära skyddszonen i Englandsviken Långnäset (NVR-ID 2046355) vattenskyddsområde.

Närmast belägna naturreservat är Vålådalen som ligger ca 15 km sydväst om anläggningen. Ca 400 m väster om anläggningen ligger ett skogligt biotopskyddsområde som förvaltas av Skogsstyrelsen.

4.6 Riksintressen

Åresjön ingår i ett Natura 2000-område och är skyddat enligt Art- och habitatdirektivet. Natura 2000 är ett nätverk av EU:s mest skyddsvärda naturområden och är enligt miljöbalken av riksintresse.

Hela Åreområdet utgör riksintresse för turism och det rörliga friluftslivet enligt 4 kap 1,2 §§ miljöbalken (Fjällvärlden i Jämtland) och friluftsliv enligt 3 kap. 6 § miljöbalken (Sylarna-Vålådalen-Helags). Anläggningen på Sösia ligger dock utanför huvudstråken för turism och friluftsliv.

Området ligger även inom området för Åreälven som är ett riksintresse för skyddade vattendrag. Åreälven är även riksintresse för naturvård.

4.7 Rennäring

Området ligger inom Handödalens och Kalls samebyar. Området utgör vinterbetesområde för båda samebyarna.

5 Verksamheten

5.1 Befintlig verksamhet

Jämtkraft producerar och distribuerar fjärrvärme från en biobränsleeldad anläggning, kallad Sösia på fastighet Åre Björnänge 2:83. Anläggningen, som är Jämtkrafts effektmässigt största anläggning i Åre, består idag av två fastbränslepannor från år 1989 respektive 2018. Vid anläggningen finns även en biooljepanna från 1973. Sösia försörjer kunder med fjärrvärme i Åre centralort. Värmeproduktionen vid anläggningen uppgår under normalår till ca 40 GWh. Vid Sösia produceras ca 99 % av den totala fjärrvärmeenergin i Åre. Fjärrvärmenätet i Åre visas schematiskt i Figur 33. Anläggningen tar tillvara energin ur biobränsle genom förbränning och producerar fjärrvärme. Vid extremkyla eller störningar av den ordinarie produktionen används biooljepannan för fjärrvärmeproduktion. I Tabell 1 nedan framgår tydligt hur oljeförbrukningen vid anläggningen minskat de tre senaste åren sedan FB3 driftsattes. Förutom vid Sösia finns en förbränningsanläggning inom fjärrvärmenätet som fungerar som reserv- och spetsanläggning, det är Hetvattencentral kompaniet. Vid kompaniet finns två äldre oljepannor.

FIGUR 3 JÄMTKRAFTS FJÄRRVÄRMENÄT I ÅRES KOMMUN.

Sösia inrymmer tre pannor samt två rökgaskondenseringsanläggningar.

- Fastbränslepanna 2, FB2, är en 3 MW* fastbränslepanna där förbränningen sker på en roster.
- Panna 3, FB3, är en 7 MW* fastbränslepanna där förbränningen sker på en roster.
- Rökgaskondenseringsanläggningarna på totalt 3 MW (separata för FB2 och FB3)
- Biooljepanna på 5,8 MW*

*Effekterna för pannorna är installerad tillförd bränsleeffekt

Vid Sösia förbränns biobränslen i form av träflis, bark och spån. Den årliga bränsleförbrukningen är ca 45 GWh. Alla bränsletransporter till Sösia sker med lastbil och det kommer mellan 350–400 transporter per år. Flis tippas direkt från lastbilarna i bränslefickorna till befintliga pannor. Samtliga bränslen transporteras till pannorna via täckta transportörer. Korttidslagring av bränslen sker på hårdgjorda ytor utomhus. I Figur 4 nedan visas placeringen av befintliga anläggningsdelar.

TABELL 1 HISTORISK BRÄNSLEFÖRBRUKNING

Tillförd energi (MWh)	2017	2018	2019	2020	2021
Fast bränsle	33 351	39 480	46 696	36 600	44 407
Bioolja	736	2 662	511	421	951
EO1	1 016	-	-	-	-

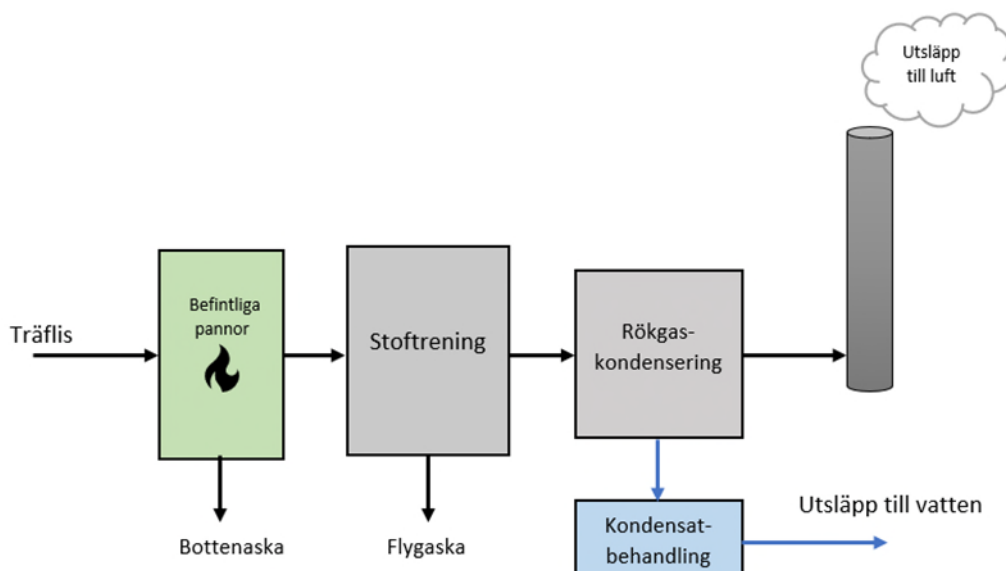

FIGUR 4 SÖSIA I ÅRE MED PLACERING AV DE BEFINTLIGA PANNORNA SAMT BRÄNSLEFICKOR.

Förbränning i Sösia sker med optimal temperatur och lufttillförsel med avseende på exempelvis CO och NO_x-utsläpp. Rökgaserna passerar alltid genom stoftavskiljare, på FB3 ett elektrofilter och för FB2 en cyklon, innan de når skorsten. Emissioner som NO_x och CO i rökgasen mäts kontinuerligt vid FB3 för att följa upp att befintliga villkor och miljökrav efterlevs, andra emissioner mäts årligen av externt luftlaboratorium. Figur 5 visar översiktlig process för panna FB3 vid Sösia.

Rökgaskondensering medför att mer termisk effekt kan tas ut samtidigt som rökgasen renas ytterligare. Rökgaskondensatet passerar ett sandfilter innan det neutraliseras med natriumhydroxid i två steg. Det första steget görs för att undvika korrosion. Nästa steg görs för att innehålla gällande utsläppsvillkor till recipienten Åresjön. Det renade och neutraliserade condensatet från respektive rökgaskondensator passerar oljeavskiljare innan det går ut till recipient.

Övrigt spill- och avloppsvatten går från respektive panna via oljeavskiljare till dike och sedan till recipient. Dagvatten från anläggningen rinner ut i diken och vidare mot recipient. Viss mängd dagvatten infiltreras då stora delar av anläggningens ytor består av grusplaner.

FIGUR 5 ÖVERSIKTLIGT PROCESSSCHEMA FÖR BEFINTLIGA PANNOR VID SÖSIA

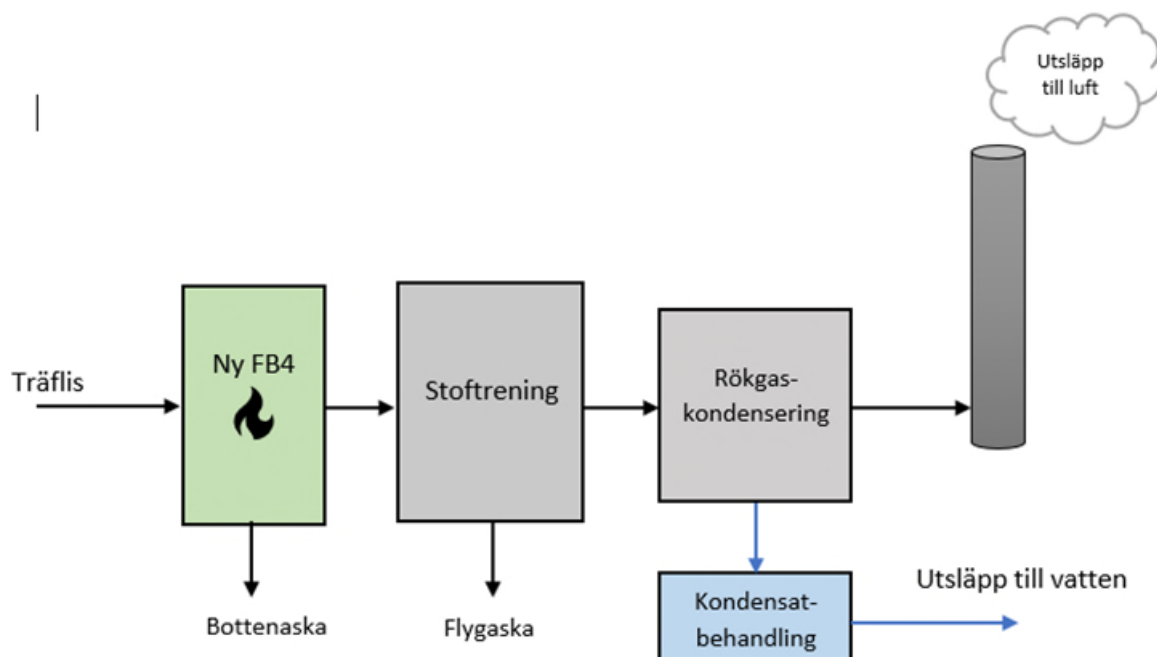
Restprodukter från verksamheten består till största delen av flyg- och bottenaska. Idag transporteras askan till deponi men Jämtkraft undersöker kontinuerligt möjligheter att kunna återföra aska till skog och mark då bolaget har stor erfarenhet av detta från andra anläggningar.

5.2 Beskrivning av planerad verksamhet

Delar av Jämtkrafts produktionsanläggningar vid Sösia har uppnått teknisk livslängd och behöver ersättas av något nytt. Den äldre pannan FB2 vid Sösia utgör risker för otillgänglighet och haverier som kan medföra utebliven leverans till kund samt risk för kraftigt ökade underhållskostnader. Fjärrvärmenätet byggs kontinuerligt ut för att ansluta fler kunder vilket gör att kundunderlaget av fjärrvärme ökar. Därför planerar nu Jämtkraft att ersätta FB2 med en ny fastbränslepanna, FB4, samt ersätta den äldre oljepannan och installera en ny biooljepanna, OP2, vid Sösia i Åre. FB4 kommer att placeras under samma tak där gamla panna 1 tidigare fanns. Den nya fastbränslepannan kommer att bestå av hetvattenpanna, rökgasrening, rökgaskondensering. Befintligt bränslesystem kommer att kunna användas till den nya pannan. För att svara mot värmebehovet planeras den totalt installerade tillförda effekten på den nya pannan vara 6 MW. Dessutom kommer ytterligare upp till ca 2 MW fjärrvärme att utvinnas genom rökgaskondensering. Pannan kommer att optimeras för hög verkningsgrad genom krav vid upphandling av processleverantör. Mer exakta data kommer att fastställas under kommande upphandling då anläggningens detaljutförande fastläggs. Då befintligt pannhus i möjligaste mån ska kunna utnyttjas till de nya pannorna med tillhörande kringutrustning planeras endast små gräv- och schaktarbeten att ske på plats. Detta kan exempelvis handla om fundament till det elfilter som planeras för FB4 samt för en installation av en ny större oljecistern. Även befintlig skorsten kommer med största sannolikhet att kunna användas till den nya FB4. FB4 kommer främst att ersätta produktionen av fjärrvärme från den äldre FB2.

Bränslen till FB4 kommer att vara samma som till befintliga FB2 och FB3, dvs träflis, bark och spån. Tillförd bränsleenergi till FB4 uppskattas bli upp till cirka 25 GWh per år. Den förväntade bränsleförbrukningen totalt till anläggningen bedöms uppgå till cirka 16 000 ton per år. För befintlig panna FB3 kommer ingen förändring att ske.

Bränslet kommer som tidigare att transporteras med lastbilar till Sösia. Bränslen tippas direkt i en tippficka eller i mindre högar för korttidslagring på fastigheten om tippfickan är full.

FIGUR 6 FÖRSLAG PÅ TÄNKBAR PROCESS FÖR NYA FB4.

FB4 kommer att utrustas med den bästa tillgängliga reningsteknik för en panna av denna storlek. Som exempel kommer anläggningen att förses med utrustning för stoftrening. Den vanligaste tekniken är elfilter. Rök-gaskondensatet från FB4 kommer att behandlas på liknande sätt som för FB3, dvs renas och neutraliseras innan det släpps ut.

FB3 som stod driftklar så sent som år 2018 uppfyller både villkor i befintligt tillstånd och kraven i förordningen (2018:471) om medelstora förbränningsanläggningar.

Befintlig reserv- och spetsoljepanna, OP1, kommer att ersättas med en ny oljepanna, OP2, för att säkerställa effektbehovet i fjärrvärmenätet vid störningar vid den ordinarie värmeproduktionen. OP2 kommer att placeras på samma plats där OP1 finns idag. Det bränsle som är aktuellt OP2 är flytande biobränslen som lagras i oljecisterner med sekundärt skydd.

Sammanfattningsvis består de planerade förändringarna endast av byten från äldre pannor till nya, moderna och effektivare pannor i befintliga byggnader. Total installerad tillförd bränsleeffekt för hela Sösia kommer efter förändringarna att öka till ca 32 MW.

6 Alternativ

6.1 Nollalternativ

En miljökonsekvensbeskrivning ska bland annat innehålla en redovisning av konsekvenserna av att den planerade verksamheten inte kommer till stånd, ett så kallat nollalternativ. Syftet med redovisningen av nollalternativet är att ge ett underlag för att värdera vilken förändring verksamheten medför ur miljösynpunkt genom att beskriva rådande miljöförhållanden.

Nollalternativet utgörs i detta fall av att tillstånd för utökning av effekten på anläggning inte kommer till stånd och att verksamheten fortsätter att bedrivas som idag. Miljökonsekvenserna kommer således bli oförändrade.

6.2 Alternativ utformning

Alternativ utformning samt alternativa tekniker mm (enligt 17 § punkt 1 och 3 miljöbedömningsförordningen (2017:966)) kommer att beskrivas i kommande MKB.

6.3 Alternativ lokalisering

Avgörande betydelse vid i val av lokaliseringsplats är att anläggningen ska ha begränsad omgivningspåverkan samt att den är logistiskt väl placerad när det gäller transporter och infrastruktur samt i förhållande till fjärrvärmenät, elnät och närhet till fjärrvärmekunder. Bra tillgång till transporter med bil är också viktigt. Vid Sösia finns redan allt på plats och att bygga den nya anläggningen vid Sösia och delvis på ytor som i dag utnyttjas för bland annat korttidslagring av bränsle bedöms som mest fördelaktigt. Övriga alternativ bedöms som mindre lämpliga. Detta på grund av tillgänglighetsaspekten när det gäller tillgång till ytor, konkurrerande planer, infrastruktur och logistik.

Verksamheten är redan etablerad inom fastigheten och att utnyttja befintliga byggnader och infrastruktur har bedömts mest lämpligt.

Jämtkraft har tidigare i dialog med Åre kommun tittat på tänkbara alternativa lokaliseringar. Det är en mängd aspekter att ta hänsyn till vid en lokalisering av denna typ av verksamhet, bland annat:

- Utrymme på tänkbar fastighet.
- Möjlighet till transportmöjligheter.
- Begränsad miljöpåverkan.
- Avstånd till berörda.
- Närhet till fjärrvärme- och elnät.

Avgörande för placeringen av förbränningsanläggningen är att det inte tidigare getts tillstånd att upprätta en förbränningsanläggning på annan plats än vid Sösia, vilket det inte heller nu finns möjlighet till. Det alternativ

som är mest fördelaktigt miljömässigt, tekniskt och ekonomiskt samt godkänt av beslutsfattare är lokalisering på Sösia. Även vindriktningar och den begränsade påverkan på landskapsbilden talar för befintlig plats.

7 Förutsedd miljöpåverkan

En miljökonsekvensbeskrivning kommer att utarbetas och bifogas till den kommande tillståndsansökan. Miljökonsekvensbeskrivningen kommer att fokusera på de aspekter som kan antas medföra miljöpåverkan, och även beskriva de skyddsåtgärder som avses vidtas för att miljöeffekterna ska bli så små som möjligt. Nedan anges kortfattat verksamhetens huvudsakliga miljöpåverkan. Miljöpåverkan förutses bli jämförbar med vad nuvarande verksamhet innebär, med vissa förbättringar i och med bland annat förbättrad rening.

7.1 Utsläpp till luft

Verksamhetens huvudsakliga påverkan på miljön sker genom emissioner till luft och vatten.

Emissionerna till luft består bland annat av kväveoxider, stoft och koldioxid, som bildas vid förbränning. Genom att ersätta den äldre FB2 med en ny modern panna med effektivare förbrännings- och reningsteknik så kommer emissionerna att bli lägre jämfört med att behålla den äldre FB2.

Utsläpp till luft kommer att behandlas i kommande MKB.

7.2 Utsläpp till vatten

Utsläppen till vatten sker i och med att renat och pH-justerat rökgaskondensat släpps till Åresjön. Utsläppen till vatten innebär risk för påverkan av temperatur, pH och suspenderat material. För att begränsa utsläpp till vatten kommer FB4 att byggas med utrustning för rening. För att utnyttja så mycket som möjligt av energin i rökgaserna kommer FB4, precis som för de äldre pannorna, att förses med rökgaskondensering ur vilken energi återvinns och ett kondensat uppstår. Rökgaskondensatet kommer att tas om hand och renas innan det släpps ut till recipienten. Mängden renat kondensatvatten som kommer att återföras till recipient kommer sannolikt att öka något jämfört med befintlig verksamhet. Det är dock många faktorer som avgör detta. Den nuvarande kondensatmängden är ca 5-6 000 m³ årligen.

Utsläpp till vatten sker även i form av avspolningsvatten inifrån pannhusen. Detta vatten passerar först en oljeavskiljare innan det rinner ut i diken och vidare mot recipient, det blir separata oljeavskiljare för FB4 och FB3.

Det dagvatten som uppkommer på verksamhetsområdet rinner ut i diken och vidare mot recipient. En viss mängd dagvatten infiltreras då stora delar av anläggningens ytor består av grusplaner.

Utsläpp till vatten kommer att behandlas i kommande MKB.

7.3 Avfall och restprodukter

Det uppkommer fasta restprodukter från förbränningen i pannan i form av aska. Från rökgasreningen går rökgaskondensatet till ett sandfilter och slam som avskiljs. Restprodukterna kommer att omhändertas så att miljöpåverkan begränsas och restprodukterna kommer om möjligt att återanvändas. Återföring av aska till skog tillämpas om så är möjligt utifrån askkvalitet och lagkrav.

7.4 Buller

Vid anläggningen förekommer ett visst buller från bränsletransporter och hantering av bränsle. Andra bullerkällor vid anläggningen kan exempelvis vara fläktar. Avståndet till närmaste bostäder är ca 750 meter på motstående sidan av Åresjön. Inga klagomål på buller har kommit in under de år som anläggningen varit i drift. Påverkan med avseende på buller kommer beskrivas i kommande MKB.

7.5 Lukt och damm

Normal hantering av fast bränsle avses ske på ett sådant sätt att spridning av lukt och damm förebyggs. Då det fasta bränslets fukthalt är hög föreligger låg risk för damning. I det fall bränsle inte ryms i anläggningen bränslefickor vill Jämtkraft kunna lagra detta kortare tider på en upplagsyta på den nyförvärvade fastigheten för att säkerställa bränsletillgången till anläggningen. Genom att endast lagra kortare perioder är det små risker för lukt och damm. Korttidslagringen minimerar även riskerna för att bränder ska uppstå.

7.6 Resurshushållning

7.6.1 Bränsle och energi

Den förändrade verksamheten kommer att ha en positiv inverkan för den totala energianvändningen och resursutnyttjandet genom en mer effektiv energiutnyttjande förbränningsprocess.

7.6.2 Kemikalier

I anläggningen används en begränsad del processkemikalier som lut och oljor. Även flytande biobränslen finns.

7.6.3 El- och vattenanvändning

Anläggningen är ansluten till elnätet och el används för drift av pannorna, kondensorer, belysning, mm. I och med förändringarna på anläggningen kommer elförbrukningen öka något.

Vatten används för driftändamål och till personalutrymmen. Vattnet tas från Åresjön genom en strandnära uttagsbrunn med en intagsledning ut i sjön. Vattenanvändningen kommer förbli densamma för verksamheten.

7.7 Risker och säkerhet

Det finns risker relaterade till verksamheten som kan innebära potentiell miljöpåverkan. De främsta riskerna är kopplade till hantering och lagring av olja och kemikalier. I anläggningen används en begränsad del processkemikalier som lut och oljor. Även flytande biobränslen finns och därmed oljecistern för lagring. Oljecisternen har sekundärt skydd och uppfyller krav för cisterner inom vattenskyddsområden. Anläggningen är utformad så att risk för utsläpp av kemiska produkter till mark och vatten minimeras.

En riskanalys med avseende yttre miljö utfördes år 2019 för anläggningen. De risker som identifierades kopplas främst till hantering av bioolja. Risker och tillämpliga skyddsåtgärder kommer att presenteras mer ingående i kommande MKB.

7.8 Sårbarhet för klimatförändringar

Ett varmare klimat kommer att påverka Jämtland och effekter av detta kan bland annat innebära att Åre kommun får både fler värmeböljor och ökad brandrisk, ökad nederbörd och mer kraftiga regn². Anläggningen är placerad ca 30 meter från Åresjön. Det finns potentiella risker för till exempel översvämning av anläggningsområdet vid händelse av extremflöden i Åreälven. Sårbarhet för klimatförändringar utreds vidare i kommande MKB.

8 Förslag till innehåll i miljökonsekvensbeskrivning (MKB)

Nedan redovisas förslag till innehållet i kommande miljökonsekvensbeskrivning i form av ett utkast till innehållsförteckningen:

1. Icke-teknisk sammanfattning
2. Administrativa uppgifter
3. Inledning (bakgrund, ansökans omfattning, avgränsningar)
4. Samråd
5. Lokalisering och omgivningsbeskrivning
6. Beskrivning av nuvarande och planerad verksamhet
7. Nollalternativ, alternativ lokalisering och utformning
8. Miljökonsekvenser inkl. påverkan på miljökvalitetsnormer
  - a. Utsläpp till luft
  - b. Utsläpp till vatten
  - c. Buller
  - d. Lukt och damning
  - e. Avfall och restprodukter

---

² Handlingsplan för klimatanpassning (2020:21), Länsstyrelsen Jämtlands län

- f. Resurshushållning
  - g. Risk och säkerhet
  - h. Sårbarhet för klimatförändringar
  - i. Miljökonsekvenser under byggskedet
9. Kontroll av verksamheten
  10. Samlad bedömning
  11. Överensstämmelse med miljömål
  12. Referenser

Skapad (Datum och Namn) 2023-01-18 Sara Friberg	Tillhör Värme
Ändrad (Datum och Namn)	Version 1.0

Protokoll undersökningssamråd för fortsatt och förändrad verksamhet vid anläggningen Sösia i Åre

Datum: 2023-01-18

Tid: 10-12

Deltagare: Niclas Öhlund, Jämtkraft
Sara Friberg, Jämtkraft
Örjan Lundberg, Jämtkraft
Karin Olsson Westbye, Länsstyrelsen Jämtland
Jacob Thomas, Länsstyrelsen Jämtland
Ellen Larsson, Åre kommun
Viktoria Nordström, Länsstyrelsen Jämtland

Inledning

Inledande dialog hölls den 20:e oktober 2023 där deltagare från Lst och kommunen var med.

NÖ presenterar agendan.

Presentation av deltagare och Jämtkraft

Örjan Norum från Åre kommun kunde ej närvara.

NÖ presenterar Jämtkraft.

Bakgrund, syfte och omfattning

NÖ presenterar bakgrunden till ansökan och syftet till att Jämtkraft ska göra detta. Oljepannan i Kompaniet/sjukhuset kommer behöva avvecklas. Anläggningen på Sösia behöver uppgraderas. Presentation av produktionsanläggningar idag och vad ansökan preliminärt kommer att omfatta.

EL: Hur stora volymer bränsle rör det sig om för korttidslagring?

ÖL och NÖ: Det förbränns ca 2,5-3 m³ i pannorna i timmen. För möjlighet att lagra bränsle för 1-2 dagar innebär det att volymen av ca 3 lastbilar med släp lagras. Återkommer om det senare i presentationen.

Befintlig verksamhet

NÖ presenterar befintliga tillstånd och hur den befintliga anläggningen ser ut idag.

Skapad (Datum och Namn)	Tillhör
2023-01-18 Sara Friberg	Värme
Ändrad (Datum och Namn)	Version
	1.0

Planerad verksamhet

NÖ presenterar förändringarna som planeras på anläggningen.

Lokalisering och områdesbeskrivning

SF presenterar lokalisering och områdesbeskrivningen.

Alternativ

SF presenterar nollalternativet. NÖ presenterar alternativ lokalisering.

ÖL: Skorsten och röken och transporter har bidragit till att det blev placeringen på Sösia.

Förutsedd miljöpåverkan

NÖ presenterar verksamhetens förutsedda miljöpåverkan: utsläpp till luft och vatten, avfall och restprodukter, buller, lukt och damm, resurshushållning, risk och säkerhet, sårbarhet för klimatförändringar

EL: Ni har haft problem med rökgaskondensat, ska det bli någon annan lösning framöver?

NÖ: Det kommer vara nyare modernare teknik på FB4 än FB2. Exakt hur reningen kommer se ut beror på vart tillståndet landar. Zink är det som historiskt varit problematiskt. Får vi tuffa krav kommer vi behöva sätta in en tuffare rening.

NÖ presenterar motivering om ej betydande miljöpåverkan.

Innehåll MKB

NÖ presenterar förslaget till innehåll i MKB.

Samrådsrets

NÖ presenterar hur Jämtkraft tänkt fortskrida med samrådet.

Tidplan

NÖ presenterar tidplan. Jämtkraft hade gärna sett att oljepannan kunde installeras redan i sommar 2023.

ÖL: Oljepannan behöver installeras sommartid. Även leveranstid påverkar.

Skapad (Datum och Namn) 2023-01-18 Sara Friberg	Tillhör Värme
Ändrad (Datum och Namn)	Version 1.0

Frågor och diskussion

EL framför Åre kommuns frågor:

- Det är vattenskyddsområde och finns en del begränsningar i föreskrifterna för VSO. Jämtkraft behöver beskriva hur ni tillser att hantering av lagring av bränsle och petroleumprodukter ska ske för att inte riskera vattenskyddsområdet.
- Anmälningsskyldigt om vi kommer upp i 5 000 ton på ett år. Kod bör tas med i så fall.
- Brandrisk vid långtidslagring att tänka på.

JT presenterar länsstyrelsens synpunkter och tankar kring fortsatt process

JT presenterar samrådets utformning och presenterar vad som ingår i tillståndsprocessen.

JT undrar om bolaget kommer förhålla sig till gamla villkor eller föreslå nya?

NÖ: Vi kommer troligtvis yrka på gamla villkor för utsläpp till vatten förutom för zink där vi vill ha ett högre riktvärde. För utsläpp till luft får FMF sätta villkoren för stoft mm. Samma för buller.

EL: Kan man anta att ni vill ha högre på zinken?

NÖ: Ja

JT: Deponering av aska, hur ska den göras i framtiden?

NÖ: Jämtkraft har avtal med avfallsbolag som tar hand om detta. Askan kanske måste köras iväg längre bort. Kommer bränslet från närområdet vore det bra att kunna återföra aska till skogen.

JT: Villkor 3 kommer behöva förändras.

JT: Villkor 4 – kommer det vara aktuellt?

NÖ: Nej, Villkor för FMF kommer träda in i stället.

JT: Villkor 6 – utsläppspunkten i Åresjön. Föreslås revidering?

NÖ: Vi uppfyller villkoret förutom på zink. Tufft att uppnå när det finns naturligt i träbränslen.

JT: Har ni någon gång överskridit pH-krav?

NÖ: Nej.

JT: Villkor 10 – nya riktlinjer avseende buller, var medvetna om det.

Skapad (Datum och Namn) 2023-01-18 Sara Friberg	Tillhör Värme	Version 1.0
Ändrad (Datum och Namn)		

JT presenterar synpunkter på samrådsunderlaget:

- Karta med korttidslagring av virke önskas (placering och storlek)
- Kommer det vara hårdgjord yta? Grus?
  - ÖL: Grus idag, vill gärna ha asfalt.
  - JT: Grus kan påverka infiltrationsrisken
- Vilka volymer för korttidförvaringen bör framgå
- Specificera vilket virke som ska användas. Ålder på virke, trädslag, geografiskt upphämningsområde (för att få överblick om långväga transporter)
  - NÖ: Vi vet inte framåt exakt vad för virke som kommer vara tillgängligt. Flis med flis/bark/spån med fukthalt på ca 40 %.
  - ÖL: Inget virke kommer användas utan det är färdigflisat när det kommer
  - ÖL: Gran och tall.
- Transporter – kommer de ske dagtid?
  - ÖL: För det mesta dagtid, eventuellt på kvällen men inte nattetid.
- Det behöver framgå i vilken omfattning transporter väntas öka från den nuvarande nivån.
  - NÖ: Troligtvis kommer det inte förändras. Beror helt på värmeunderlaget (hur mycket värme som behövs i Åre)
  - JT: Kan korttidslagringen innebära mer transporter?
  - NÖ: Nej
  - ÖL: Korttidslagringen mest för att säkerställa vintertid
- Hur många dagars drift ska bränslet som korttidslagras räcka till?
  - ÖL: Ett dygn kanske? Det kan vi räkna på.
  - NÖ: Ett till tre-fyra dygn är önskvärt.
- Definiera vad som menas med extremkyla och vad störningar av den ordinarie produktionen kan innebära.
- Skala och avståndsangivelse för figurer
- Karta/skiss för byggnationerna med skala och avståndsangivelser
  - ÖL: Situationsplan?
  - JT: Ja precis
- Görs mätning av det utgående dagvattnet?
  - NÖ: Nej
- Redovisa vilka ämnen rökgaskondensatet innehåller
- Beskriv gärna avloppsanläggningen (trekammарbrunn?)
  - ÖL: Ja, det har vi information om
- Kommer göra en del mindre gräv- och schaktarbeten – ser vi någon risk med eventuella föroreningar i marken?
  - NÖ: Vet inte med säkerhet men vid grävning finns såklart en risk med tanke på vad som skett där tidigare. Kommer tas höjd för.

Skapad (Datum och Namn) 2023-01-18 Sara Friberg	Tillhör Värme
Ändrad (Datum och Namn)	Version 1.0

- JT: Beakta den risken och ha en dialog med Lst i det skedet
- Arbete med ledningar i sjön eller slänten? Behövs det underhållsarbeten?
  - ÖL: Nej, inte i dagsläget. Kommer behövas framöver.
  - NÖ: Behövs på sikt men vi har beslutat att inte ta med det nu.
- Dnr för gällande tillstånd stämmer inte – 05 och inte 08

JT fortsätter med att presentera hur arbetet med framtagandet av MKB kan/bör ske.

JT: Kommer vattenupptaget öka i och med förändringarna? Hur stort är det idag?

NÖ: Nej. Ca 200–300 m³/år

JT: För bolaget något resonemang kring om en sedimentationsdamm ska användas? Bolagets inställning till sedimentationsdammar bör framgå.

NÖ: Nej.

ÖL: Ja en enklare grej under byggtiden

JT kommenterar samrådskretsen och anser att de vi föreslagit är lämpliga att inkludera.

Närboende utmed grusvägen och i korsningen till den enskilda vägen. JT skickar en bild. Även fastigheter i Tvärsätt bör ingå.

JT presenterar hur Lst ser processen fortsätta.

1. Uppdatera samrådsunderlaget efter Lsts synpunkter
2. Skicka ut samrådsunderlaget till samrådskretsen
3. Ta fram samrådsredogörelse och skicka till Lst
4. Beslut om betydande miljöpåverkan tas av Lst

Övriga frågor:

KOW: Kondensatvattnet gick enligt tidigare ansökan till en tvåkammarbrunn och via en ledning på 150 m ut till sjön.

NÖ: Det känner vi inte till, kanske för äldre panna. Vi kollar på det.

ÖL: Rening av rökgaskondensatet kommer bero på vilka krav som ställs.

JT: Ta med det som ni ser är aktuellt i nuläget. Framöver får det tas hänsyn till vilka villkor det de facto blir.

NÖ: Har med rimlighetsavväganden att göra

EL: Vad krävs av anläggningen idag för att innehålla zink t ex? Och jämföra med den rening som är idag och ligga lite högre.

Fortsatt och förändrad verksamhet vid anläggningen Sösia i Åre

Undersökningssamråd 2023-01-18

Dagordning

- Presentation av deltagare och Jämtkraft
- Bakgrund, syfte och omfattning
- Befintlig verksamhet
- Planerad verksamhet
- Lokalisering och områdesbeskrivning
- Alternativ
- Förutsedd miljöpåverkan
- Innehåll MKB
- Samrådsrets
- Tidplan
- Frågor och diskussion

Presentation av deltagare

- Niclas Öhlund, Jämtkraft
- Sara Friberg, Jämtkraft
- Örjan Lundberg, Jämtkraft
- Karin Olsson Westbye, Länsstyrelsen Jämtland
- Jacob Thomas, Länsstyrelsen Jämtland
- Örjan Norum, Åre kommun
- Ellen Larsson, Åre kommun

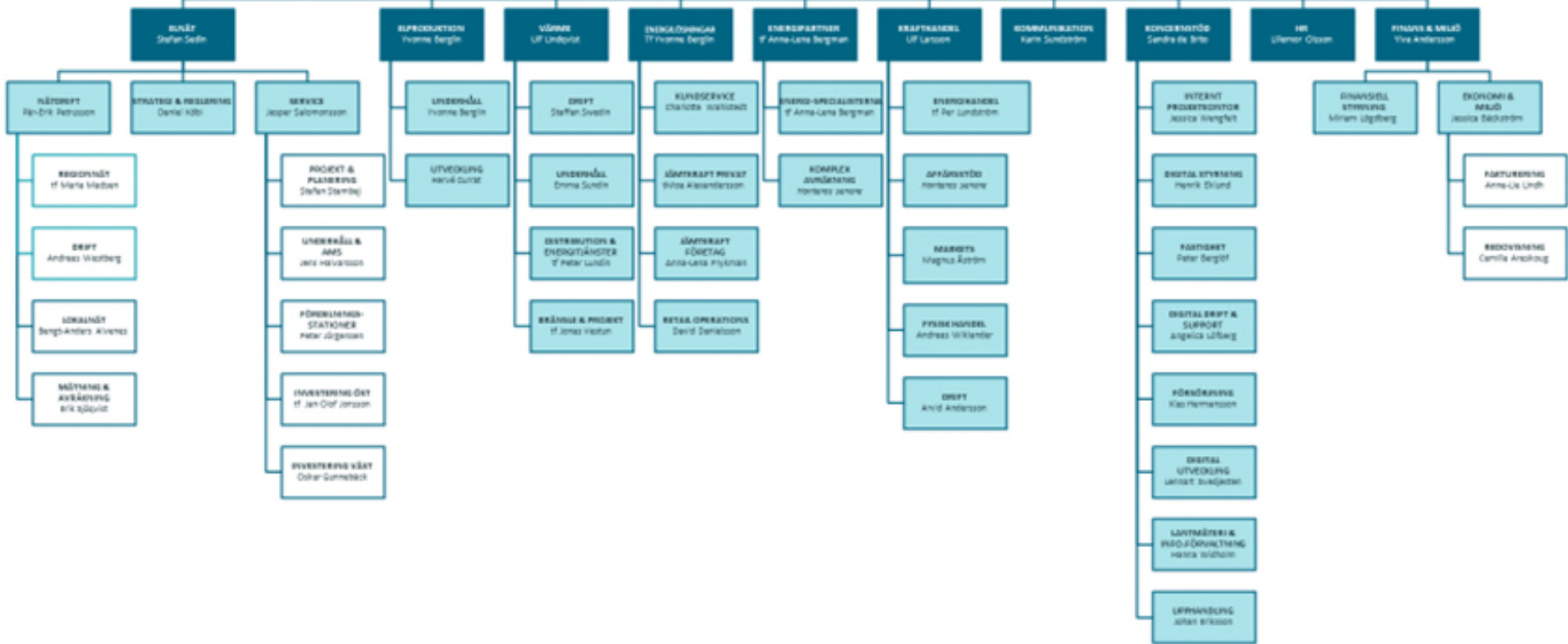
Kort fakta om Jämtkraft

- Energibolag i Jämtland bildat 1889
- Ägare: Östersund (98%), Krokoms kommun (1%) och Åre (1%)
- Verksamhet
  - Elproduktion (vatten, vind, kraftvärme, sol)
  - Fjärrvärme
  - Elnät
  - Elhandel
  - Energilösningar
- Antal anställda c:a 400 personer
- Resultat 2021
  - Omsättning 6 154 Mkr
  - Vinst 670 Mkr

VERKSAMHEDER
Kåre Ljunggren

Fjärrvärme

Östersund	554 GWh, 200 GWh el
Åre	30
Krokom	15
Järpen	10
Duved	4
Mörsil	4
Nälden	3
Föllinge	2
Hallen	1,8
Kall	1,8
Björnen	1
Höglekardalen	0,5
Totalt	627 GWh värme

Bakgrund, syfte och omfattning

Bakgrund Sösia

Syfte med ny tillståndsprövning

- Ny fastbränslepanna (FB4)
- Ny biooljepanna
- > 20 MW tillförd bränsleeffekt från C-anläggning till en B-anläggning

Syftet med detta samrådsmöte

- Informera om verksamheten och samla in synpunkter om den planerade verksamheten och kommande ansökan
- Samråda kring betydande miljöpåverkan
- Synpunkter tas med i den fortsatta processen, MKB mm

Fjärrvärmennätet i Åre

Produktionsanläggningar i Åre

Befintliga anläggningar idag:

- Sjukhuset: 2 oljepannor (5,8 resp. 2 MW)
- Sösia: 2 fastbränslepannor och en bioolja (totalt 15,8 MW + 3 MW rökgaskondensering)

Anläggningsstatus Sösia

- Äldre panna
- Teknisk livslängd
- Underhållskostnader
- Risker
- Miljö och klimat

Tillståndsansökan – preliminär omfattning

- Förbränning med en total installerad effekt > 20 MW
  - Total produktion av ca 30 MW
  - Klassas med verksamhetskod 40.51 enligt MPF (2013:251)
  - Tillståndsplikt B och verksamhetskod 40.51 gäller
- Uppförande av en ny fastbränslepanna (FB4) ca 6 MW
- Uppförande av en ny biooljepanna ca 12-13 MW
- Befintlig fastbränslepanna (FB3) 7 MW
- Rök-gaskondensorer ca 3 MW
- Korttidslagring av bränsle

Befintlig verksamhet

Befintligt tillstånd

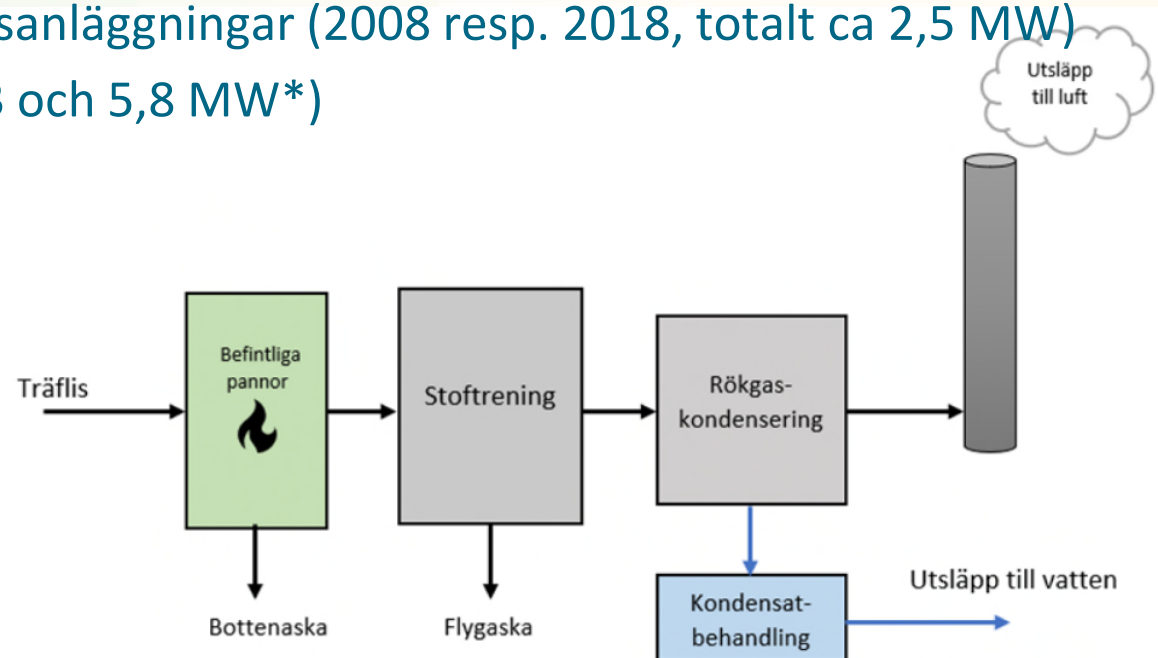
- Tillstånd enligt 9 kap. MB daterat 2005-10-31
  - B-anläggning
  - Förbränning av biobränslen, högst 20 MW
  - Drift av 2 och 5 MW fastbränslepannor med rökgaskondensering och 6 MW oljepanna
- Omklassning C-anläggning iom MPF (2013:251)
- Anmälan 2016, ny fastbränslepanna (FB3) ersatte äldre panna

Bild över anläggningen på Sösia. Från vänster: bränsleficka, FB3, FB2 och oljepanna.

Pannor och rökgaskondensorer

- Fastbränslepanna FB2 (1989 och 3 MW*)
- Fastbränslepanna FB3 (2018 och 7 MW*)
- 2 x rökgaskondenseringsanläggningar (2008 resp. 2018, totalt ca 2,5 MW)
- Biooljepanna OP1 (1973 och 5,8 MW*)

FIGUR 5 ÖVERSIKTLIGT PROCESSSCHEMA FÖR BEFINTLIGA PANNOR VID SÖSIA

* Installerad tillförd bränsleeffekt

Bränsle

- Fast bränsle: träflis, spån, bark (totalt ca 350-400 transporter/år)
- Flytande biobränsle: HVO100 (ca 150 m³ år 2021)
- Eldningsolja 1 (EO1) har fasats ut och ersatts av HVO100

TABELL 1 HISTORISK BRÄNSLEFÖRBRUKNING

Tillförd energi (MWh)	2017	2018	2019	2020	2021
Fast bränsle	33 351	39 480	46 696	36 600	44 407
Bioolja	736	2 662	511	421	951
EO1	1 016	-	-	-	-

Transporter

- Ca 350-400 transporter/år med fast bränsle
- Ca 4-5 transporter/år med bioolja (ca 150 m³ år 2021)
- Lokal entreprenör
- Lokalt bränsle
- Krav på HVO för alla bränsletransporter

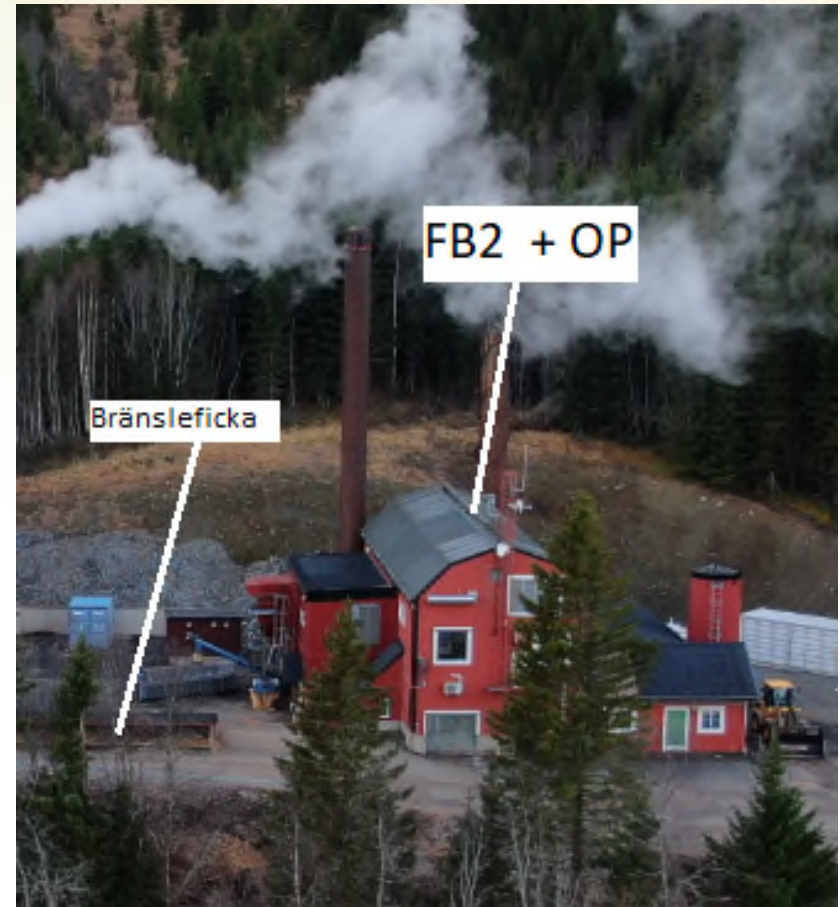
Planerad verksamhet

Förändringar på anläggningen

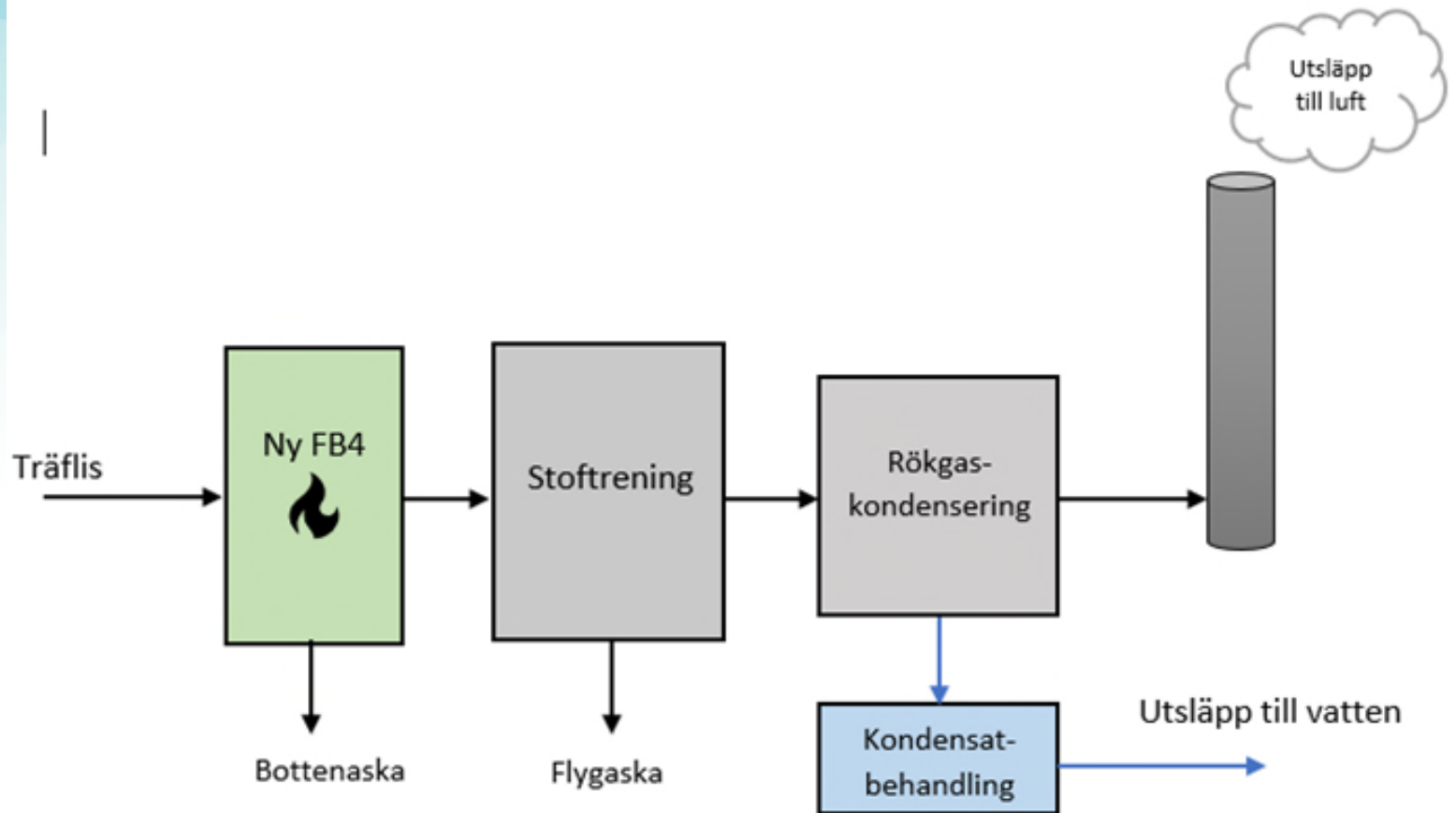
- Äldre fastbränslepanna (FB2) ersätts med ny mer effektiv panna (FB4)
- Äldre oljepanna (OP1) ersätts med ny mer effektiv panna (OP2)
- Lägre utsläpp till luft med effektivare rening
- Spetslast (oljepanna) i Åre by avvecklas
- Lägre utsläpp till vatten med effektivare teknik
- Ev. en mindre utbyggnad av befintligt pannhus.

- Befintlig panna från 2018 (FB3) + rökgaskondensering förblir oförändrad

FB4 ersätter FB2

- Fastbränslepanna, hetvatten
- Ca 6 MW total installerad tillförd effekt
- Rök-gaskondensering
- Biobränslen, träflis

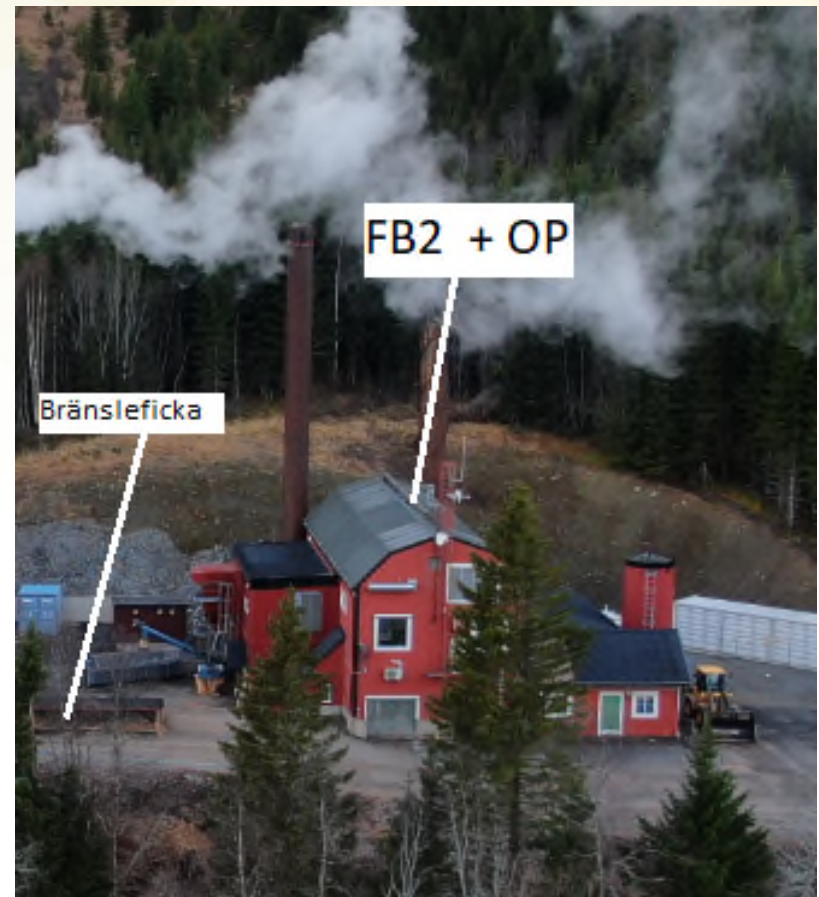

FB4

OP2 ersätter OP1

- Oljepanna, värmeproduktion
- Ca 12-13 MW total installerad tillförd effekt
- Bioolja (HVO100)
- Ersätter även anläggningen Sjukhuset

Bränsle

- Fast biobränsle – ca 16 000 ton/år (motsvarande totalt ca 40 GWh/år)
- Korttidslagring
- Flytande biobränsle (bioolja) – mängder beror på behov
- Lagras i cistern

TABELL 1 HISTORISK BRÄNSLEFÖRBRUKNING

Tillförd energi (MWh)	2017	2018	2019	2020	2021
Fast bränsle	33 351	39 480	46 696	36 600	44 407
Bioolja	736	2 662	511	421	951
EO1	1 016	-	-	-	-

Transporter

- Tillfälligt ökade transporter under byggfasen
- Under drift beräknas transporter bli oförändrade på kort sikt
  - Ca 350-400 transporter/år med fast bränsle
  - Ca 4-5 transporter/år med bioolja

Lokalisering och områdesbeskrivning

Lokalisering

- Södra sidan av Åresjön, i höjd med Frönäset
- Vid foten av Renfjällets nordsluttning
- 30 m från strandlinje
- Tillfartsväg via Undersåker
- Ej permanent bebyggelse

Planförhållanden

- Ingen detaljplan
- Strider ej mot översiktsplan 2012.765/212 (beslutad 2017)
- Området omfattas ej av fördjupad översiktsplan för Åredalen KS.2016.524/212 (ej beslutad)

Yt- och grundvatten

Ytvattenförekomst:

- Åresjön (WA25615428)
  - **MKN:** god ekologisk, god kemisk (mindre stränga krav)
  - **Statusklassning:** ekologisk måttlig, kemisk uppnår ej god

Grundvattenförekomster:

- Åreåsen vid Långnäset (WA46855030)
  - **MKN:** kemisk god, kvantitativ god
  - **Statusklassning:** kemisk god, kvantitativ god
- Indalsåsen Undersåker (WA19263151)
  - **MKN:** kemisk god, kvantitativ god
  - **Statusklassning:** kemisk god, kvantitativ god

Natur, kultur & rennäring

- Området kring anläggningen utgörs främst av hyggen och ungskog
- Området saknar bostadsbebyggelse
- Inga kulturhistoriska miljöer förekommer
- Närmaste fornlämning (L1946:6021 Boplats) ca 500 m sydöst om anläggningen

- Området ligger inom Handöldalens och Kalls samebyar
- Området utgör vinterbetesområde för båda samebyarna

Skyddade områden och riksintressen

- Vattenskyddsområde: sekundär skyddszon Englandsviken Långnäset (NVR-ID 2046355)
- Naturreservat: närmast belägna Vålådalen (ca 15 km SV)
- Riksintressen
  - **Natura 2000**: Åresjön, skyddad enligt Art- och habitatdirektivet
  - **Naturvård**: Åreälven, verksamhetsområdet inom området för riksintresset
  - **Skyddade vattendrag**: Åreälven, verksamhetsområdet inom området för riksintresset
  - **Friluftsliv**: Hela Åreområdet, verksamhetsområdet utanför huvudstråken för turism och friluftsliv

Alternativ

Nollalternativ

Konsekvenser om planerad verksamhet inte kommer till stånd

I detta fall:

- Inget tillstånd för utökning av effekten på anläggningen
- Verksamheten bedrivs fortsatt som idag
- Oförändrade miljökonsekvenser

Alternativ lokalisering

- Utökning av fjärrvärmekapacitet i Åre
- Jämtkraft & Åre kommun tidigare i dialog gällande lokalisering
- Har inte tidigare getts tillstånd att upprätta förbränningsanläggning på annan plats än Sösia
- Lokaliseringskrav:
  - Begränsad omgivningspåverkan
  - Utrymme på tänkbar fastighet
  - Logistiskt väl placerad map transporter, infrastruktur, fjärrvärmenät, elnät och närhet till fjärrvärmekunder
  - Bra tillgång till transporter med bil

Alternativ lokalisering

Fördelar att bygga vid Sösia:

- infrastruktur och byggnader finns etablerade
- ytor som idag nyttjas för bl a korttidslagring av bränsle kan användas för utökningen
- övriga alternativ mindre lämpliga pga. tillgång till ytor, konkurrerande planer, infrastruktur och logistik
- lokalisering godkänd av beslutsfattare
- lämpliga vindriktningar
- begränsad påverkan på landskapsbild

Alternativ utformning

Alternativ **teknik** och/eller alternativ **utformning** (enligt 17 § punkt 1 och 3 miljöbedömningsförordningen (2017:966)) kommer att beskrivas i kommande MKB.

Förutsedd miljöpåverkan

Utsläpp till luft

- Främst utsläpp vid förbränning:
  - NO_x
  - Stoft
  - CO och CO₂
- Utsläpp från transporter till och från anläggningen samt arbetsmaskin
- Minskade emissioner genom förbättrad förbrännings- och reningsteknik i ny panna. FMF (2018:471)

Uppskattade årliga NO_x-utsläpp ca 6 000-8 000 kgNO_x/år

Utsläpp till vatten

Kondensatvatten

- Utsläpp av renat och pH-justerat kondensat från rökgaskondenseringen till Åresjön
  - Suspenderat material
  - Metaller
  - pH
  - Temperatur
- Nuvarande kondensatmängd ca 5 000-6 000 m³ årligen
- Mängden renat kondensatvatten kan förändras beroende på ett antal faktorer

Utsläpp till vatten

Medelhalter och -mängder från rökgaskondenseringen (2019-2022)

	pH	Susp.	Zink	Bly	Koppar	Krom	Nickel	Kadmium	Hg
Medelhalter per år	7,0	5	1,35	0,006	0,043	0,0066	0,002	0,0022	0,0004
		mg/l	mg/l	mg/l	mg/l	mg/l	mg/l	mg/l	mg/l
Medelmängder per år		27	7	0,03	0,23	0,04	0,01	0,01	0,002
		kg/år	kg/år	kg/år	kg/år	kg/år	kg/år	kg/år	kg/år

Utsläpp till vatten

Avspolningsvatten

- Utsläpp av avspolningsvatten inifrån pannhusen
- Vattnet passerar oljeavskiljare innan det rinner ut i diken och vidare mot recipient

Dagvatten

- Dagvatten som uppkommer inom verksamhetsområdet rinner ut i diken och vidare mot recipient
- Viss infiltration, stor del av anläggningens yta grusad

Avfall och restprodukter

- Bottenaska och flygaska från förbränning i pannorna
  - Total mängd aska år 2021: 267 ton
  - Deponering alternativt om möjligt återföring av aska till skog
- Slam från rökgaskondenseringen
  - Byte av sandfilter ca vartannat år
  - Sugbil hämtar
  - Deponering

Buller

- Källor till buller
  - Hantering av bränslen
  - Processljud (fläktar, turbin mm)
  - Transporter

Avståndet till närmaste bostäder är ca 750 meter på motstående sidan av Åresjön. Inga klagomål har inkommit map buller.

Bullerkrav i nuvarande tillstånd:

<i>Vardagar kl 07.00 -18.00</i>	<i>50 dB(A)</i>
<i>Natt kl 22.00 - 07.00</i>	<i>40 dB(A)</i>
<i>Övrig tid</i>	<i>45 dB(A)</i>

Momentana ljud nattetid kl 22.00 - 07.00 får som riktvärde inte överstiga 55 dB(A) vid bostäder.

Lukt och damm

- Källor till lukt och damm:
  - Lukt från bränslen
  - Viss damning i samband med transporter
- Skyddsåtgärder
  - Långt till närmste boende
  - Normal hantering av fast bränsle så spridning av lukt och damm förebyggs
  - Det fasta bränslets fukthalt är hög = låg risk för damning
  - Korttidslagring på upplagsyta i de fall bränsle inte ryms i anläggningens bränslefickor

Resurshushållning

- Bränsle och energi
  - Mer effektiv energiutnyttjande förbränningsprocess
- Kemikalier
  - Processkemikalier som lut och olja
- Elanvändning
  - Användning för drift av pannorna, kondensorer, belysning, mm
  - **Användning 2021:** ca 950 MWh
  - Minskad elanvändning tack vare energieffektivare anläggning
- Vattenanvändning
  - Användning för driftändamål och till personalutrymmen
  - Vatten tas från Åresjön genom en strandnära brunn
  - **Användning:** ca 200-300 m³/år – oförändrad med nytt tillstånd

Risker och säkerhet

Främsta riskerna kopplat till:

- Hantering av olja och kemikalier (lut och oljor, oljecistern)
Skyddsåtgärder: utformningen av anläggningen, dubbelmantlad oljecistern, rutiner för hantering av spill, riskanalys gjordes 2019

Övriga risker:

- Transporter
- Brand

Sårbarhet för klimatförändringar

Effekter av ett varmare klimat i Åre kommun:

- fler värmeböljor
- ökad brandrisk
- ökad nederbörd
- mer kraftiga regn

Exempel på potentiella risker:

- Översvämning av anläggningsområdet vid händelse av extremflöden i Åreälven
- Ökad risk för bränder i bränslelager vid torrare och varmare perioder.

Betydande miljöpåverkan

De ändringar som planeras innebär ingen förändrad miljöpåverkan.
Ny fastbränslepanna är mer effektiv och kan istället minska utsläppen till luft och vatten.

I tillståndet enligt 9 kap. MB daterat 2005-10-31 framgår på s. 6:

Länsstyrelsen beslutade den 28 december 2004 att verksamheten inte kan antas medföra betydande miljöpåverkan.

→ Planerad verksamhet bedöms inte medföra betydande miljöpåverkan

Innehåll MKB

Förslag till innehåll i MKB

1. Icke-teknisk sammanfattning
2. Administrativa uppgifter
3. Inledning (bakgrund, ansökans omfattning, avgränsningar)
4. Samråd
5. Lokalisering och omgivningsbeskrivning
6. Beskrivning av nuvarande och planerad verksamhet
7. Nollalternativ, alternativ lokalisering och utformning
8. Miljökonsekvenser inkl. påverkan på miljökvalitetsnormer
  - a. **Utsläpp till luft**
  - b. **Utsläpp till vatten**
  - c. **Buller**
  - d. **Lukt och damning**
  - e. **Avfall och restprodukter**
  - f. **Resurshushållning**
  - g. **Risk och säkerhet**
  - h. **Sårbarhet för klimatförändringar**
  - i. **Miljökonsekvenser under byggskedet**
9. Kontroll av verksamheten
10. Samlad bedömning
11. Överensstämmelse med miljömål
12. Referenser

Samrådsrets

Myndigheter

Samrådsmöte

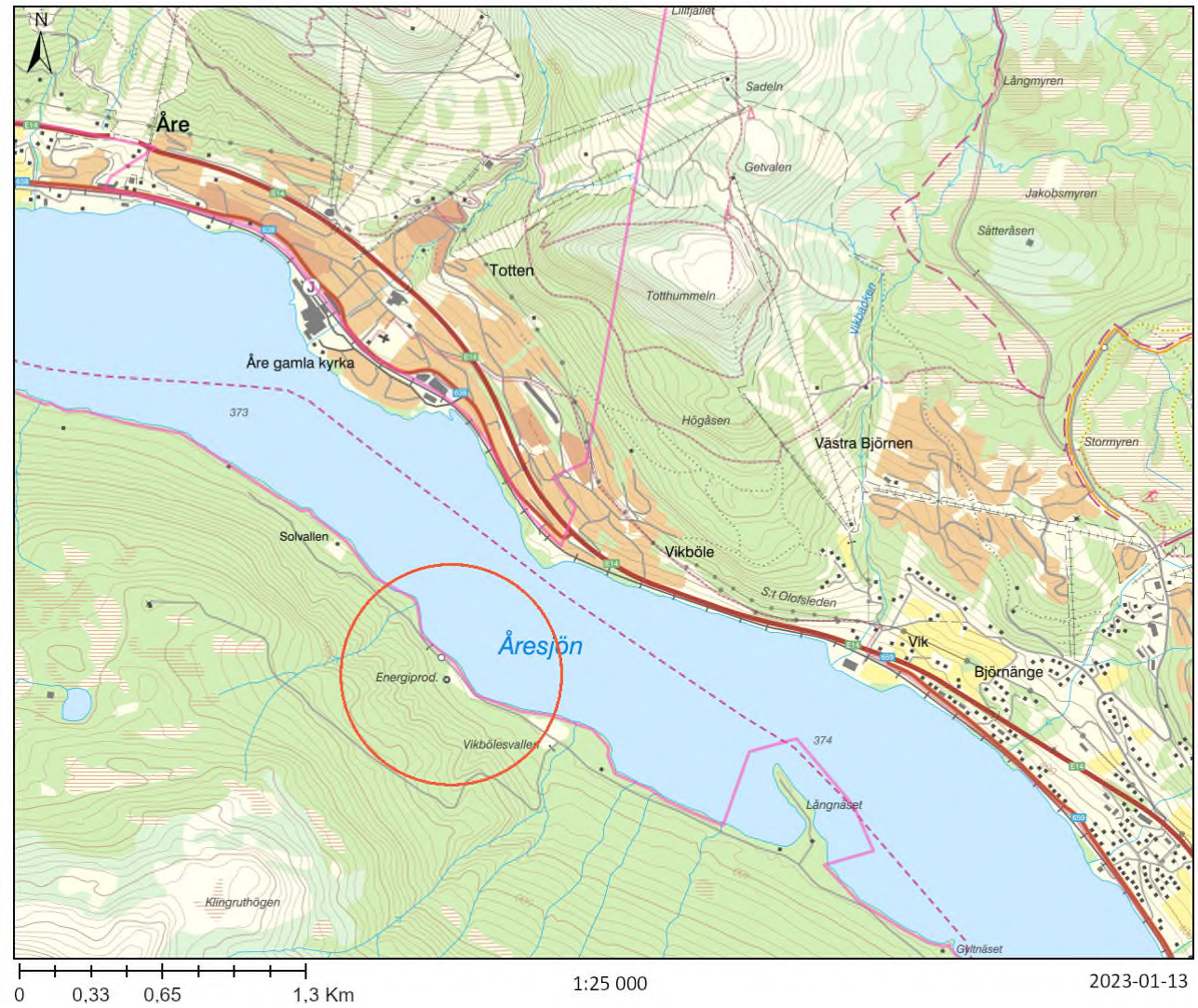
- Åre kommun
  - Miljö & hälsa
- Länsstyrelsen Jämtland

Skriftligen

- Räddningstjänsten
- Sametinget
- Fler?

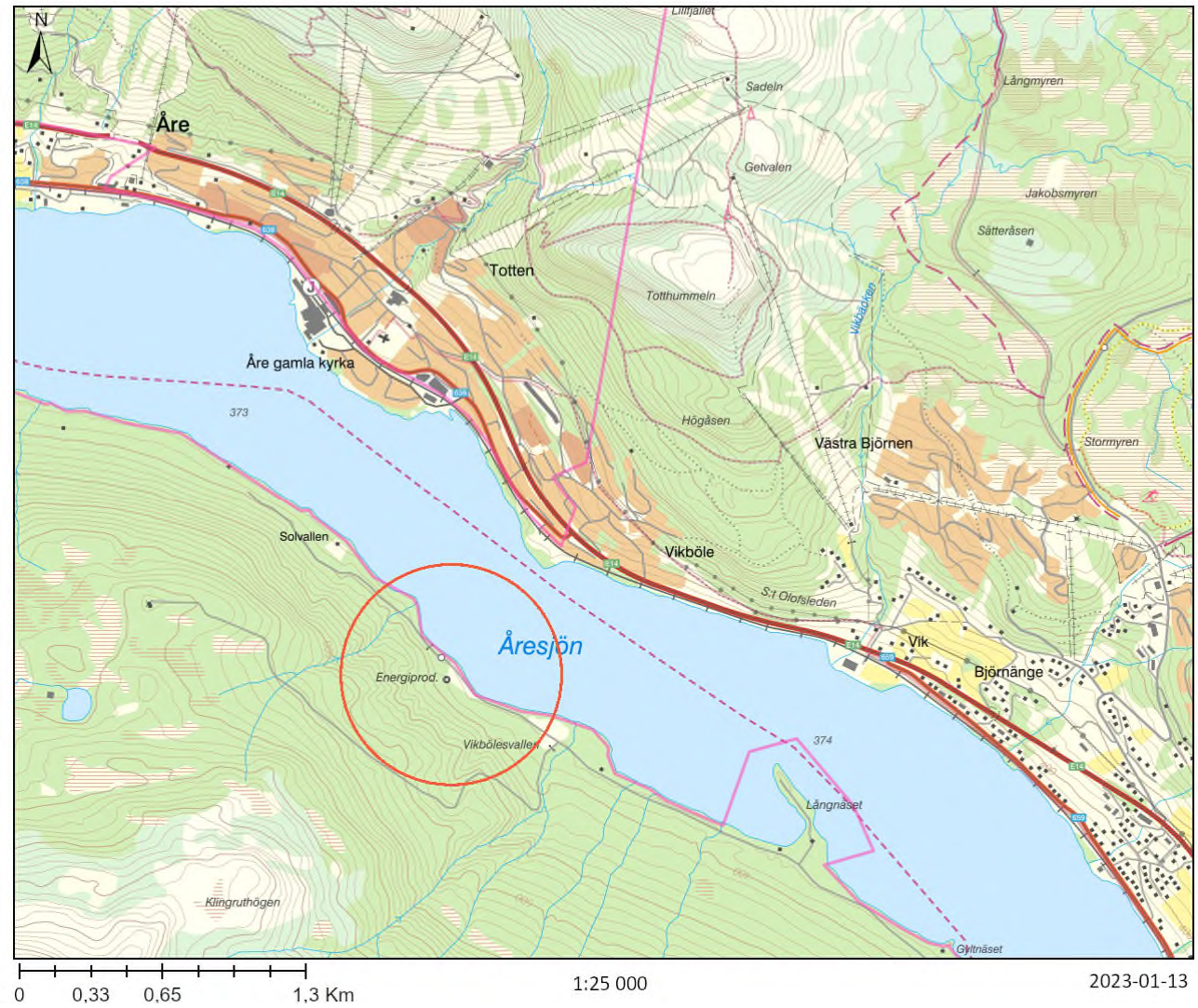
Föreningar, verksamheter och enskilt särskilt berörda

- Åre Fiske Samfällighetsförening (ÅFSF)
  - Naturskyddsföreningen Åre
  - Handödalens och Kalls samebyar
  - Björnänge markförening
  - Fler?
-
- Fastighetsägare, boende, företag och org./föreningar inom en bestämd radie från Sösia (se nästa sida)
  - Fastighetsägare och boende längs vägen till Sösia

Radie 500 m

Radie 500 m

Tidplan

Tidplan Sösia

Aktivitet	Tidpunkt
Samråd	januari-februari 2023
Ansökan och MKB	februari-mars 2023
Inlämning av ansökan	april 2023
Remissomgång	vår/sommar 2023
Färdigt tillstånd	vinter 2023/2024
Byggstart OP2	2023/2024?
Byggstart FB4	2024/25?
Driftstart FB4	2025?

Frågor och diskussion

Sara Friberg

Från: Niclas Öhlund
Skickat: den 3 februari 2023 15:43
Till: Niclas Öhlund; Sara Friberg
Ämne: Samråd Sösia, Åre kommun
Bifogade filer: Underlag för undersökningssamråd Sösia Åre kommun februari 2023.pdf

Hej,
Delar av Jämtkrafts fjärrvärmeanläggning vid Sösia utanför Åre behöver moderniseras och kompletteras för att framtidssäkra en stabil och säker leverans av fjärrvärme i Åre by. Vi planerar därför att ersätta två äldre pannor med två moderna och effektivare pannor. Ni får detta mejl då ni bedöms ingå i samrådsgruppen. Mer information om planerade förändringar finner ni på vår hemsida: <https://www.jamtkraft.se/sosia>. Samrådsunderlaget finns på hemsidan men bifogas även som bilaga i detta mejl.

Synpunkter på förändringarna ska vara oss tillhanda **senast den 3 mars 2023**.

Så behandlar vi dina personuppgifter

Genom att kontakta oss och lämna synpunkter godkänner du att vi kan använda uppgifterna för att hantera ärendet samt kunna kommunicera med dig. Uppgifterna sparas under hela tillståndsprocessen. Jämtkraft vidtar de åtgärder som behövs för att säkerställa hanteringen av personuppgifterna. Läs [Jämtkrafts personuppgiftspolicy](#)

Med vänlig hälsning

Niclas Öhlund

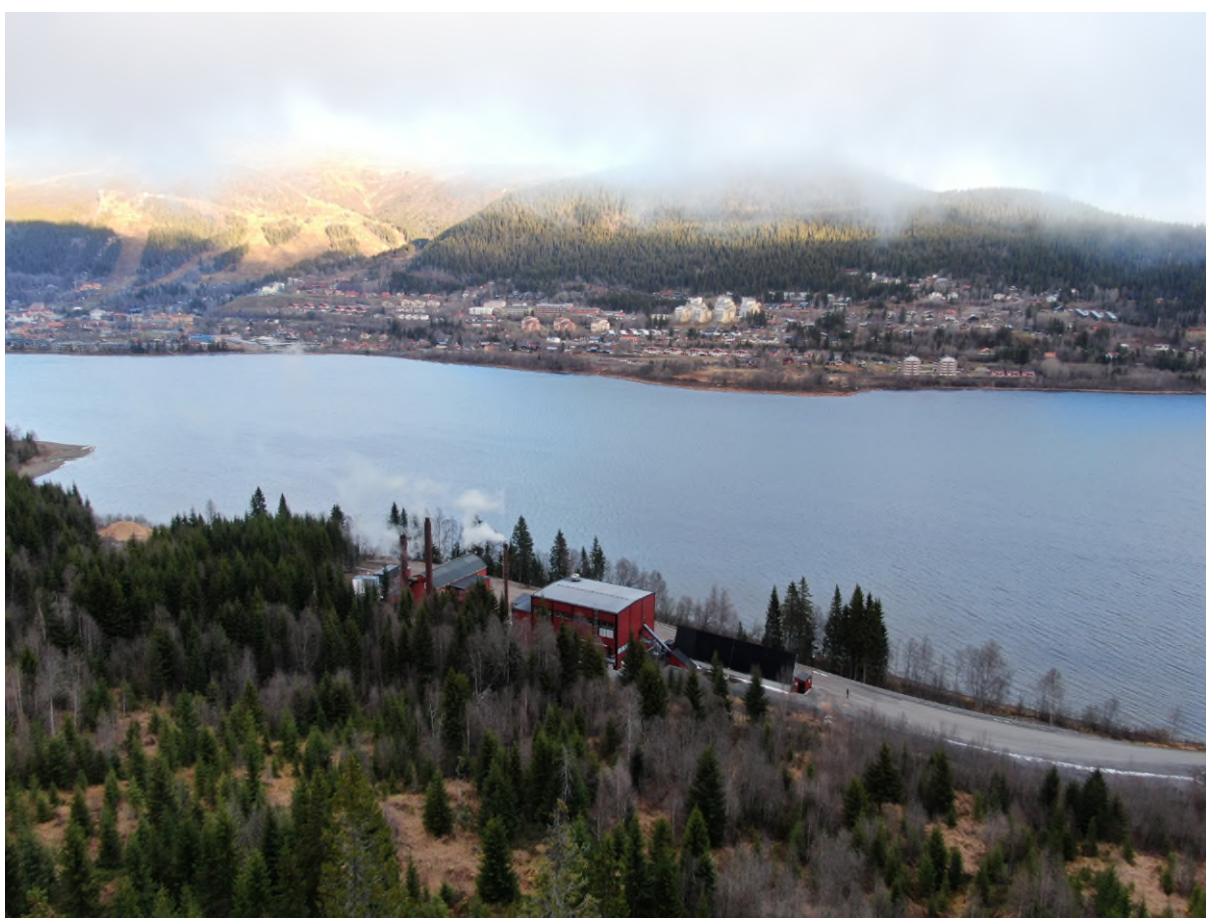
Jämtkraft Värme
Telefon +46 63 149387
niclas.ohlund@jamtkraft.se

Kyrkgatan 21 | Box 394 | 831 25 Östersund
Växel +46 63 149300 | Kundservice +46 63 149000 | www.jamtkraft.se

Underlag för undersökningssamråd inför ansökan om tillstånd
enligt 9 kap. miljöbalken

Fortsatt och förändrad verksamhet vid anläggningen Sösia i Åre

Jämtkraft AB
2022-12-09
Rev. 2023-02-01

Innehållsförteckning

1	Administrativa uppgifter	4
2	Inledning	4
2.1	Bakgrund och syfte	4
2.2	Befintligt tillstånd	5
2.3	Klassning	5
3	Samrådsprocessen och tillståndsprövning enligt miljöbalken	5
4	Lokalisering och områdesbeskrivning	6
4.1	Lokalisering	6
4.2	Planförhållanden	7
4.3	Yt- och grundvatten	7
4.4	Natur, kultur och friluftsliv	8
4.5	Skyddade områden	8
4.6	Riksintressen	8
4.7	Rennäring	9
5	Verksamheten	9
5.1	Befintlig verksamhet	9
5.2	Beskrivning av planerad verksamhet	12
6	Alternativ	15
6.1	Nollalternativ	15
6.2	Alternativ utformning	15
6.3	Alternativ lokalisering	15
7	Förutsedd miljöpåverkan	16
7.1	Utsläpp till luft	16
7.2	Utsläpp till vatten	16
7.3	Avfall och restprodukter	16
7.4	Buller	16
7.5	Lukt och damm	17
7.6	Resurshushållning	17
7.6.1	Bränsle och energi	17
7.6.2	Kemikalier	17
7.6.3	El- och vattenanvändning	17

7.7	Risker och säkerhet.....	17
7.8	Sårbarhet för klimatförändringar	17
8	Förslag till innehåll i miljökonsekvensbeskrivning (MKB)	18

1 Administrativa uppgifter

Verksamhetsutövare	Jämtkraft AB Box 14 721 03 Åre
Anläggning	Sösia Åre
Anläggningsnummer	2321-109
Koordinater	7029773;404474
Organisationsnummer	556001-6064
Fastighetsbeteckning	Åre Björnänge 2:83
Fastighetsägare	Jämtkraft AB
Kontaktperson	Niclas Öhlund, Sara Friberg
Telefon	063-149387, 063-152730
E-post	niclas.ohlund@jamtcraft.se ; sara.friberg@jamtcraft.se
Kommun	Åre kommun
Län	Jämtlands län
Tillståndsgivande myndighet	Miljöprövningsdelegationen, Länsstyrelsen i Västernorrland län
Tillsynsmyndighet	Åre kommun

2 Inledning

Jämtkraft AB, herefter Jämtkraft eller bolaget, planerar att förändra och utöka produktionen vid fjärrvärmeanläggningen på fastigheten Åre Björnänge 2:83, lokaliserad på Sösia, södra sidan om Åresjön, Åre kommun. Produktionen beräknas efter utökningen omfatta ca 32 MW fördelat på två fastbränslepannor och en reservbiooljepanna.

Detta dokument utgör underlag för undersökningssamråd inför ansökan om tillstånd enligt 9 kap. miljöbalken.

2.1 Bakgrund och syfte

Jämtkraft ägs av Östersunds, Krokoms och Åre kommuner. Jämtkraft producerar och distribuerar el i Östersund och västra Jämtland samt fjärrvärme i Östersund, Åre och Krokoms kommuner. I Åre produceras årligen ca 40 GWh värme som distribueras i ett fjärrvärmenät.

Jämtkraft har idag en förbränningsanläggning på Sösia i Åre. Denna behöver moderniseras för att framtidssäkra verksamheten och med det säkerställa tillgången på fjärrvärme i Åre by. Bolaget avser därför att ansöka om tillstånd enligt 9 kap. miljöbalken för att utöka verksamheten på fastigheten Åre Björnänge 2:83 i Åre kommun.

En ny biobränsleeldad fastbränslepanna och en reservbiooljepanna ska uppföras för att ersätta äldre pannor. Med den nya fastbränslepannan i drift kommer de totala utsläppet till luft att minska jämfört med tidigare tack vare effektivare reningsteknik samt modernare anläggningar med bättre förbränning än de äldre pannorna som ersätts. All produktion vid Sösia ska ske med förnyelsebara biobränslen. En viss omfördelning av produktionen inom fjärrvärmenätet i Åre kommer att ske när de nya pannorna är drifttagna.

Jämtkraft ser även ett behov av att korttidslagra trädbränsle på en del av den avstyckade och av Jämtkraft förvärvade fastigheten Åre Björnänge 2:11 för att säkerställa bränsletillgången till anläggningen om störningar av bränsleleveranser skulle inträffa.

2.2 Befintligt tillstånd

Jämtkrafts anläggning vid Åre Björnänge 2:83 har ett tillstånd enligt 9 kap. miljöbalken daterat den 31/10 2005 beslutad av Miljöprövningsdelegationen, Länsstyrelsen Jämtlands län Dnr 551-2685-05. Tillståndet medgav bland annat drift av 2 och 5 MW fastbränslepannor med rökgaskondensering och 6 MW oljepanna.

Anläggningen klassades vid beslutstillfället som en B-anläggning och var därmed tillståndspliktig. Efter införandet av miljöprövningsförordningen (2013:251) klassades anläggningen om till en anmälningspliktig anläggning. År 2016 anmälde Jämtkraft till Åre kommun om att ersätta den äldre panna 1, FB1 på 4,5 MW, med en ny modern fastbränslepanna 3, FB3, på 6 MW. Effekterna som anges är panneffekter och inte tillförd installerad bränsleeffekt.

2.3 Klassning

Nuvarande verksamhet är klassad med verksamhetskod 40.60 för anläggning för förbränning med en total installerad tillförd effekt av högst 20 MW. Den planerade verksamheten omfattar en produktion av ca 32 MW i och med att anläggningen förnyas och bedöms klassas med verksamhetskod 40.51 enligt miljöprövningsförordningen (2013:251):

Tillståndsplikt B och verksamhetskod 40.51 gäller för anläggning för förbränning med en total installerad tillförd effekt av mer än 20 megawatt men mindre än 50 megawatt.

3 Samrådsprocessen och tillståndsprövning enligt miljöbalken

Tillståndsansökan och prövningen kommer att omfatta hela verksamheten på Sösia i Åre för att få ett nytt och modernt miljöbalkstillstånd. När de nya pannorna är driftsatta kommer hela anläggningen att få en totalt installerad tillförd effekt på ca 32 MW. Anläggningen kommer att eldas med rena biobränslen.

Detta underlag ligger till grund för den samrådsprocess som nu inleds. Den planerade verksamheten är inte en sådan verksamhet som ska antas medföra en betydande miljöpåverkan enligt 6 § miljöbedömningsförordningen (2017:966). Ett undersökningssamråd planeras därför med länsstyrelsen, tillsynsmyndigheten och de enskilda som kan antas bli särskilt berörda av verksamheten för att i enlighet med 24 § 6 kap. miljöbalken samråda i frågan om betydande miljöpåverkan. Syftet med samrådet är även att i dialog hämta in synpunkter inför arbetet med tillståndsansökan samt att diskutera innehållet i kommande MKB.

Uppskattad tidplan för tillståndsprocessen:

Samråd	januari-februari 2023
Ansökan och MKB	februari-mars 2023
Inlämning av ansökan	april 2023
Remissomgång	Vår/sommar 2023
Färdigt tillstånd	Vinter 2023/2024

4 Lokalisering och områdesbeskrivning

4.1 Lokalisering

Verksamhetsområdet är beläget vid Åresjöns södra sida i höjd med Frönäset i Åre. Tillfartsväg till anläggningen sker genom Undersåkers samhälle, över järnvägen och Åreälven och sedan efter älvens och Åresjöns södra sida. Anläggningen är placerad cirka 30 meter från Åresjöns strandlinje, i foten på en sluttning som senare övergår till Renfjället. Permanent bebyggelse saknas i området. Anläggningen ligger ca 10 km väster om Undersåker och avståndet fågelvägen till Åre är ca 1,5 km (se Figur 1 nedan).

Närmaste bostäder ligger på andra sidan sjön, i sydöstra Åre, ca 750 m bort.

FIGUR 1 LOKALISERING AV JÄMTKRAFTS ANLÄGGNING PÅ SÖSIA, INRINGAD MED RÖD ELLIPS (KARTKÄLLA: LANTMÄTERIET)

4.2 Planförhållanden

Området där anläggningen är lokaliserad är inte detaljplanerat. Det finns inga planer på en detaljplan för området.

Gällande översiktsplan för Åre kommun *Kommuntäckande översiktsplan (dnr. KS.2012.765/212)* behandlar endast området på Södra sidan av Åresjön avseende exploatering med bostadsbebyggelse eller turistisk infrastruktur som inte bör ske under planperioden. Området kring Långnäset omnämns avseende vattenskyddsområden och att *endast begränsad, kompletterande bebyggelse ska planläggas inom primära skyddsområden för vattentäkt.*

Det finns även en fördjupad översiktsplan som varit ute på remiss under våren 2022 (dnr. KS.2016.524/212). Målbilden är att den ska antas under hösten 2022. Planområdet omfattar dock inte den södra sidan av dalgången då området avgränsas i söder av Åreälven. I den fördjupade översiktsplanen förespråkar Åre kommun en utbyggnad av fjärrvärmenätet inom tätbebyggda områden i närhet av det befintliga nätet samt att utbyggnad av lokala fjärrvärmeanläggningar uppmuntras då tätare bostadsområden planeras.

4.3 Yt- och grundvatten

Ytvattenförekomsten Åresjön (WA25615428)¹ angränsar till Sösia och utgör recipient för dag- och processvatten från anläggningen. Ytvattenförekomsten är en naturlig sjö och genomlöps av Indalsälven. Miljö kvalitetsnormer (MKN) för ekologisk status är fastställd till god till år 2027 (förvaltningscykel 3). MKN för kemisk ytvattenstatus är även den fastställd till god, med mindre stränga krav för kvicksilver och bromerade difenyletrar då det bedöms tekniskt omöjligt att uppnå god kemisk status p.g.a. påverkan från atmosfärisk deposition av långväga luftburna föroreningar. Den ekologiska statusen är måttlig. Kemisk status uppnår ej god.

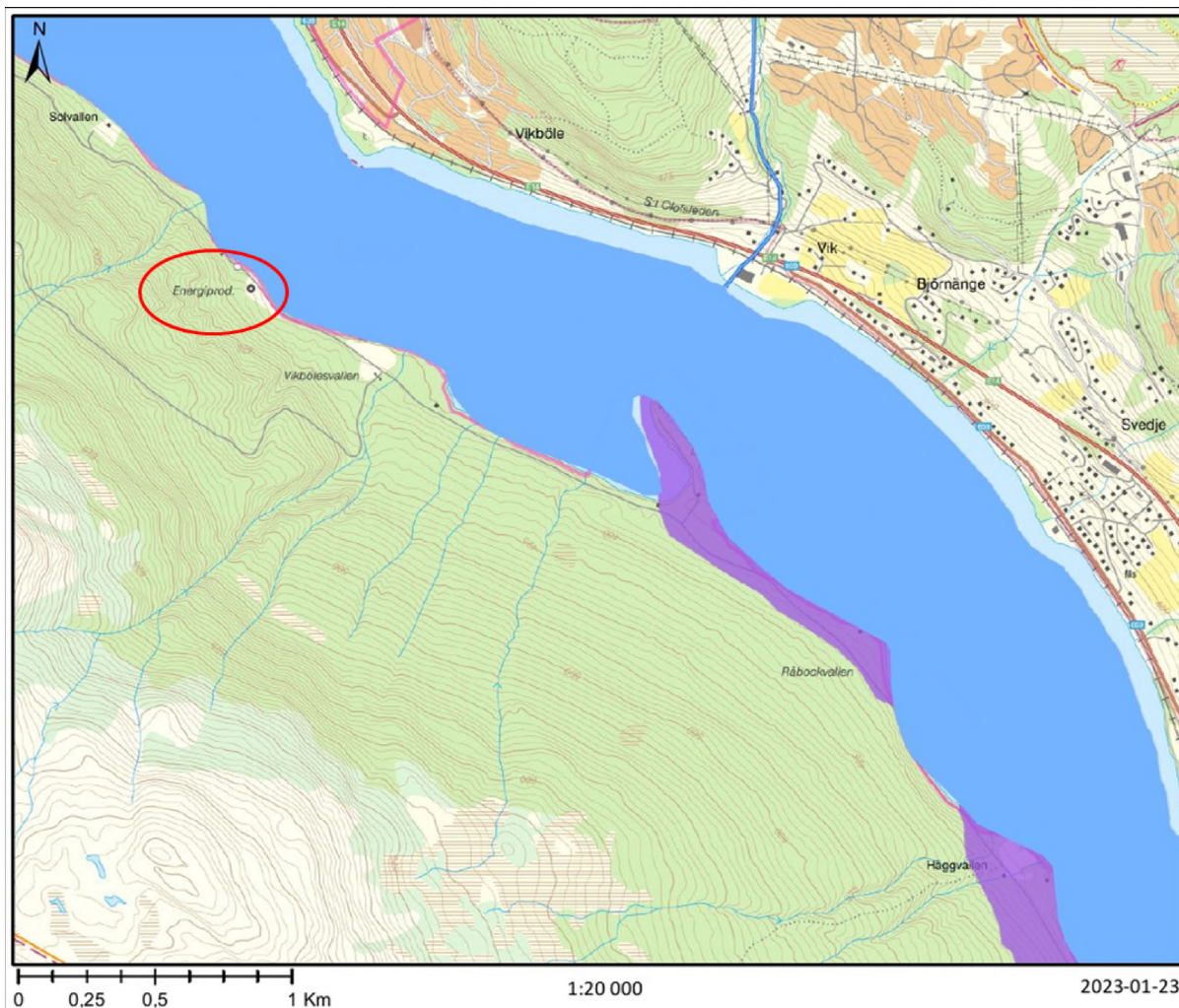
Verksamhetsområdet ligger inte inom någon grundvattenförekomst. Strax öster om verksamhetsområdet ligger dock grundvattenförekomsten Åreåsen vid Långnäset (WA46855030)¹ som är en sand- och grusförekomst, se Figur 2. Både den kemiska och kvantitativa statusen är klassade som goda. Miljö kvalitetsnormerna är god kemisk grundvattenstatus och god kvantitativ status. Ännu längre österut ligger även grundvattenförekomsten Indalsåsen Undersåker (WA19263151)¹ som även den är en sand- och grusförekomst. Både kemisk och kvantitativ status är klassad som god och miljö kvalitetsnormerna är god kemisk grundvattenstatus och god kvantitativ status.

Enligt Statens Geologiska Undersöknings (SGU) brunnarsarkiv finns inga brunnar på närliggande fastigheter. Närmaste brunn finns på fastigheten Vik 1:9 ute på Långnäset, näset markerat med Åreåsen i Figur 2 nedan.

---

¹ Vatteninformationssystem Sverige (VISS). <https://ext-geoportal.lansstyrelsen.se/standard/?appid=1589fd5a099a4e309035beb900d12399&bookmarkid=41617>

FIGUR 2 VATTENFÖREKOMSTER I NÄRHETEN AV VERKSAMHETSOMRÅDET. VERKSAMHETSOMRÅDET (RÖD ELLIPS), ÅRESJÖN (BLÅ YTA), GRUNDVATTENFÖREKOMSTERNA ÅREÅSEN VID LÅNGNÄSET SAMT INDALSÅSEN UNDERSÅKER (LILA YTOR). KARTKÄLLA: VISS

4.4 Natur, kultur och friluftsliv

Verksamhetsområdet ligger vid foten av Renfjällets nordsluttning, ca 30m från Åresjöns strand. Den nedre delen av sluttningen på alla sidor av anläggningen utgörs främst av hyggen och ungskog.

Området saknar bostadsbebyggelse och inga kulturhistoriska miljöer förekommer. Åredalen på norra sidan av Åresjön omfattas av kulturhistoriskt riksintresse och det är främst här fornlämningar hittats. Utanför verksamhetsområdet, ca 500 m sydöst och anläggningen, finns närmaste fornlämning (L1946:6021 Boplats).

4.5 Skyddade områden

Verksamhetsområdet ligger inom den sekundära skyddszonen i Englandsviken Långnäset (NVR-ID 2046355) vattenskyddsområde. Gällande föreskrifter för vattenskyddsområdet reglerar bland annat hantering av petroleumprodukter och andra brandfarliga vätskor samt upplag av bark, flis, spån, timmer och liknande.

Närmast belägna naturreservat är Vålådalen som ligger ca 15 km sydväst om anläggningen. Ca 400 m väster om anläggningen ligger ett skogligt biotopskyddsområde som förvaltas av Skogsstyrelsen.

4.6 Riksintressen

Åresjön ingår i ett Natura 2000-område och är skyddat enligt Art- och habitatdirektivet. Natura 2000 är ett nätverk av EU:s mest skyddsvärda naturområden och är enligt miljöbalken av riksintresse.

Hela Åreområdet utgör riksintresse för turism och det rörliga friluftslivet enligt 4 kap 1,2 §§ miljöbalken (Fjällvärlden i Jämtland) och friluftsliv enligt 3 kap. 6 § miljöbalken (Sylarna-Vålådalen-Helags). Anläggningen på Sösia ligger dock utanför huvudstråken för turism och friluftsliv.

Området ligger även inom området för Åreälven som är ett riksintresse för skyddade vattendrag. Åreälven är även riksintresse för naturvård.

4.7 Rennäring

Området ligger inom Handödalens och Kalls samebyar. Området utgör vinterbetesområde för båda samebyarna.

5 Verksamheten

5.1 Befintlig verksamhet

Jämtkraft producerar och distribuerar fjärrvärme från en biobränsleeldad anläggning, kallad Sösia, på fastighet Åre Björnänge 2:83. Anläggningen är Jämtkrafts effektmässigt största anläggning i Åre och består idag av två fastbränslepannor från år 1989 respektive 2018. Vid anläggningen finns även en biooljepanna från 1973. Sösia försörjer kunder med fjärrvärme i Åre centralort via en sjöledning. Värmeproduktionen vid anläggningen uppgår under normalår till ca 40 GWh. Vid Sösia produceras ca 99 % av den totala fjärrvärmeenergin i Åre. Fjärrvärmenätet i Åre visas schematiskt i Figur 3. Anläggningen tar tillvara energin ur biobränsle genom förbränning och producerar fjärrvärme. Vid extremkyla, -35°C eller lägre, eller störningar av den ordinarie produktionen används biooljepannan för fjärrvärmeproduktion. Med störning menas i detta avseende ett avbrott i ordinarie fjärrvärmeleverans, dvs att pannan får en driftstörning och stannar. Exempel på detta kan vara ett strömavbrott eller att det blir problem med bränsleinmatningen till pannan. I Tabell 1 nedan framgår tydligt hur oljeförbrukningen vid anläggningen minskat de tre senaste åren sedan FB3 driftsattes. Förutom vid Sösia finns en förbränningsanläggning inom fjärrvärmenätet som fungerar som reserv- och spetsanläggning, det är Hetvattencentral Kompaniet. Vid Kompaniet finns två äldre oljepannor.

FIGUR 3 JÄMTKRAFTS FJÄRRVÄRMENÄT I ÅRE.

Sösia inrymmer tre pannor samt två rökgaskondenseringsanläggningar.

- Fastbränslepanna 2, FB2, är en 3 MW* fastbränslepanna där förbränningen sker på en roster.
- Panna 3, FB3, är en 7 MW* fastbränslepanna där förbränningen sker på en roster.
- Rökgaskondenseringsanläggningarna på totalt 3 MW (separata för FB2 och FB3)
- Bioolja på 5,8 MW*

*Effekterna för pannorna är installerad tillförd bränseffekt

Vid Sösia förbränns hållbara biobränslen i form av träflis, bark och spån. Jämtkraft omfattas av hållbarhetskriterierna enligt lag (2010:598) om hållbarhetskriterier för biodrivmedel och biobränslen samt förordning (2011:1088) om hållbarhetskriterier för biodrivmedel och biobränslen och har ett utfärdat hållbarhetsbesked och ett anläggningsbesked. Detta säkerställer att de biobränslen som levereras till Sösia uppfyller kriterier för att klassas som hållbara. Den årliga bränsleförbrukningen är ca 45 GWh. Alla bränsletransporter till Sösia sker med lastbil och det kommer mellan 350–400 transporter per år. Flis tippas direkt från lastbilarna i bränslefickorna till befintliga pannor. Samtliga bränslen transporteras till pannorna via täckta transportörer. Korttidslagring av bränslen sker på hårdgjorda ytor utomhus. I Figur 4 nedan visas placeringen av befintliga anläggningsdelar.

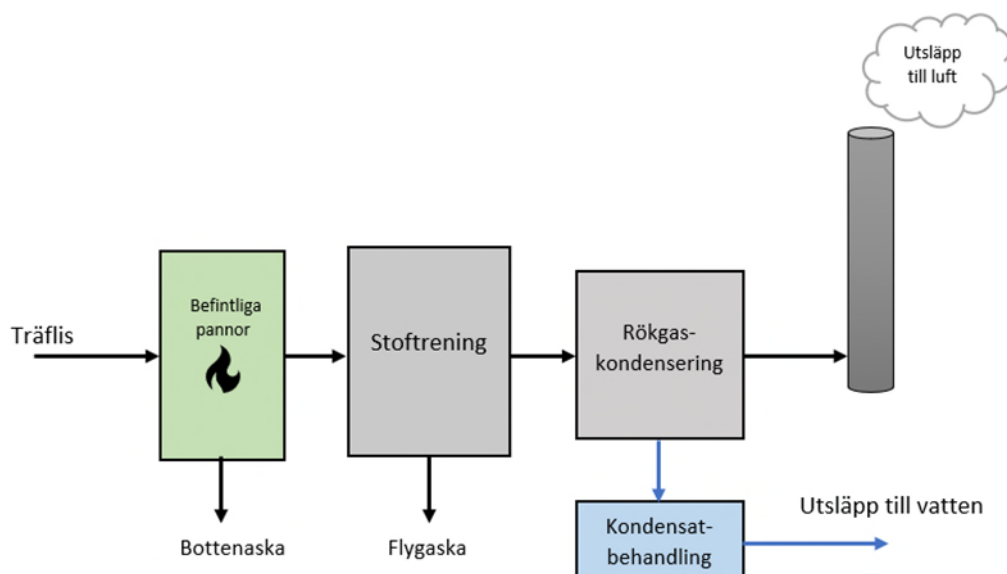
TABELL 1 HISTORISK BRÄNSLEFÖRBRUKNING

Tillförd energi (MWh)	2017	2018	2019	2020	2021
Fast bränsle	33 351	39 480	46 696	36 600	44 407
Bioolja	736	2 662	511	421	951
EO1	1 016	-	-	-	-

FIGUR 4 SÖSIA I ÅRE MED PLACERING AV DE BEFINTLIGA PANNORNA SAMT BRÄNSLEFICKOR.

Förbränning i Sösia sker med optimal temperatur och lufttillförsel med avseende på exempelvis CO och NO_x-utsläpp. Rökgaserna passerar alltid genom stoftavskiljare, på FB3 ett elektrofilter och för FB2 en cyclon, innan de når skorsten. Emissioner som NO_x och CO i rökgasen mäts kontinuerligt vid FB3 för att följa upp att befintliga villkor och miljökrav efterlevs, andra emissioner mäts årligen av externt luftlaboratorium. Figur 5 visar översiktlig process för panna FB3 vid Sösia.

FIGUR 5 ÖVERSIKTLIGT PROCESSHEMA FÖR BEFINTLIGA PANNOR VID SÖSIA

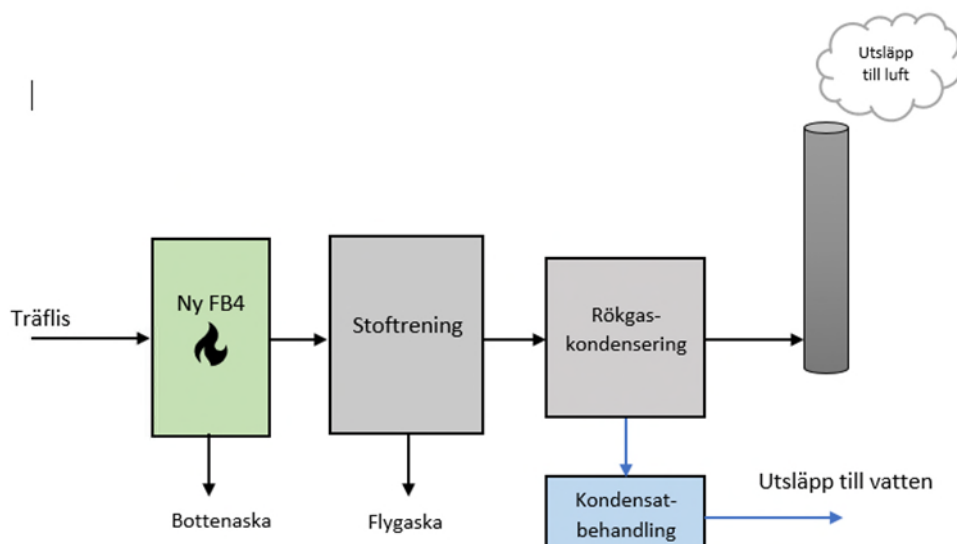
Rökgaskondensering medför att mer termisk effekt kan tas ut samtidigt som rökgasen renas ytterligare. Rökgaskondensatet passerar ett sandfilter innan det neutraliseras med natriumhydroxid i två steg. Det första steget görs för att undvika korrosion. Nästa steg görs för att innehålla gällande utsläppsvillkor till recipienten Åresjön. Det renade och neutraliserade kondensatet från respektive rökgaskondensator passerar oljeavskiljare innan det går ut till recipient. Vattenprov på rökgaskondensatet tas ut varje dygn anpassat till kondensatmängd. Provet förs till ett samlingsprov och analyser på innehållet görs varje månad.

Spillvatten från tvätt av golv i panncentral och dylikt passerar oljeavskiljare före utsläpp till Åresjön. Dagvatten från anläggningen rinner ut i diken och vidare mot recipient. Viss mängd dagvatten infiltreras då stora delar av anläggningens ytor består av grusplaner. Sanitärt avloppsvatten från kontor och personalutrymmen avleds till separat tank, ett minireningsverk, som slamsugs vid behov.

Restprodukter från verksamheten består till största delen av flyg- och bottenaska. Idag transporteras askan till deponi men Jämtkraft undersöker kontinuerligt möjligheter att kunna återföra aska till skog och mark då bolaget har stor erfarenhet av detta från andra anläggningar.

5.2 Beskrivning av planerad verksamhet

Delar av Jämtkrafts produktionsanläggningar vid Sösia har uppnått teknisk livslängd och behöver ersättas av något nytt. Den äldre pannan FB2 vid Sösia utgör risker för otillgänglighet och haverier som kan medföra utebliven leverans till kund samt risk för kraftigt ökade underhållskostnader. Fjärrvärmenätet byggs kontinuerligt ut för att ansluta fler kunder vilket gör att kundunderlaget av fjärrvärme ökar. Därför planerar nu Jämtkraft att ersätta FB2 med en ny fastbränslepanna, FB4, samt ersätta den äldre oljepannan och installera en ny biooljepanna, OP2, vid Sösia i Åre. FB4 kommer att placeras under samma tak där gamla panna 1 tidigare fanns. Den nya fastbränslepannan kommer att bestå av hetvattenpanna, rökgasrening, rökgaskondensering. Befintligt bränslesystem kommer att kunna användas till den nya pannan. För att svara mot värmebehovet planeras den totalt installerade tillförda effekten på den nya pannan vara 6 MW. Dessutom kommer ytterligare upp till ca 2 MW fjärrvärme att utvinnas genom rökgaskondensering. Pannan kommer att optimeras för hög verkningsgrad genom krav vid upphandling av processleverantör. Förslag på processen presenteras i Figur 6 nedan. Mer exakta data kommer att fastställas under kommande upphandling då anläggningens detaljutförande fastläggs.

FIGUR 6 FÖRSLAG PÅ TÄNKBAR PROCESS FÖR NYA FB4.

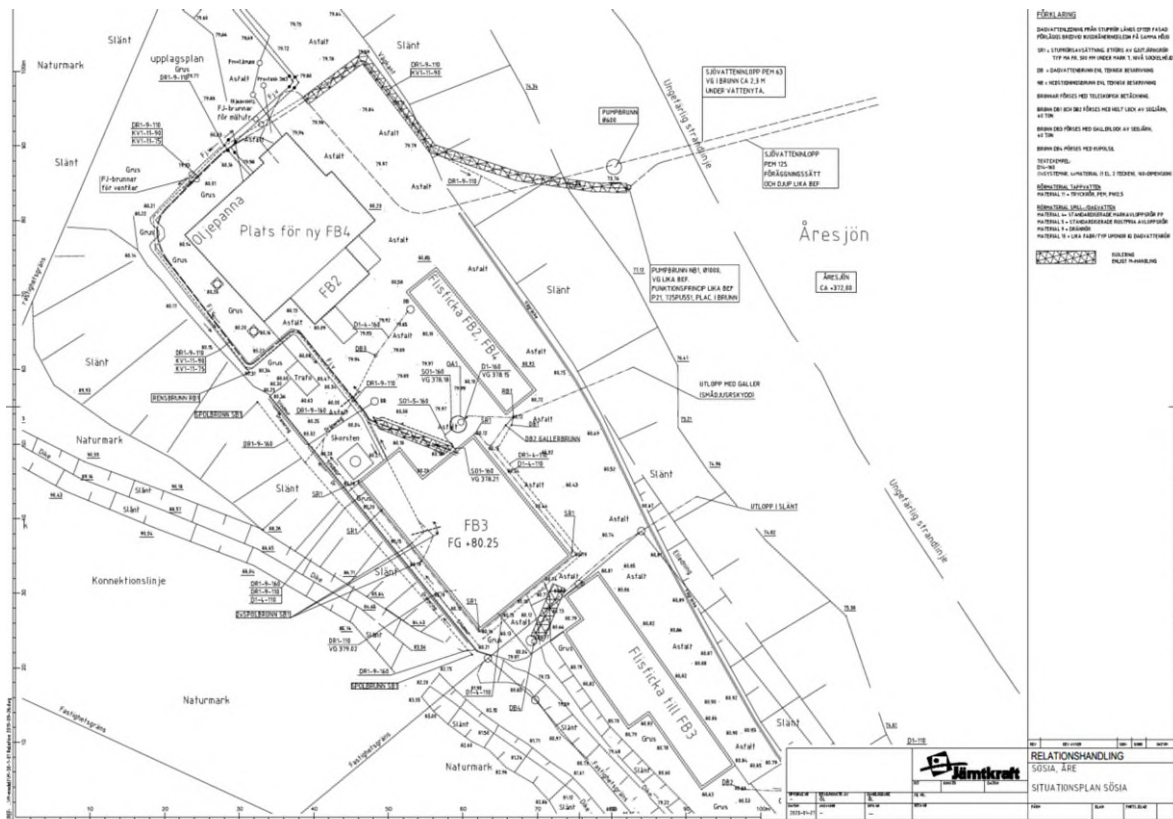
Då befintligt pannhus i möjligaste mån ska kunna utnyttjas till de nya pannorna med tillhörande kringutrustning planeras endast små gräv- och schaktarbeten att ske på plats. Detta kan exempelvis handla om fundament till det elfilter som planeras för FB4 samt för en installation av en ny större oljecistern. Lämpliga försiktighetsåtgärder kommer att vidtas om grävning och schaktning måste genomföras. Provtagning av mark kommer att utföras i samband med eventuellt gräv- och schaktarbete. Även befintlig skorsten kommer med största sannolikhet att kunna användas till den nya FB4. FB4 kommer främst att ersätta produktionen av fjärrvärme från den äldre FB2. I Figur 7 och **Fel! Hittar inte referenskälla.** framgår översiktligt de olika anläggningsdelarna på anläggningen.

- 1: Bränsleficka FB4**
- 2: Bränsleficka FB3**
- 3: FB3**
- 4: Plats för ny FB4 + OP**

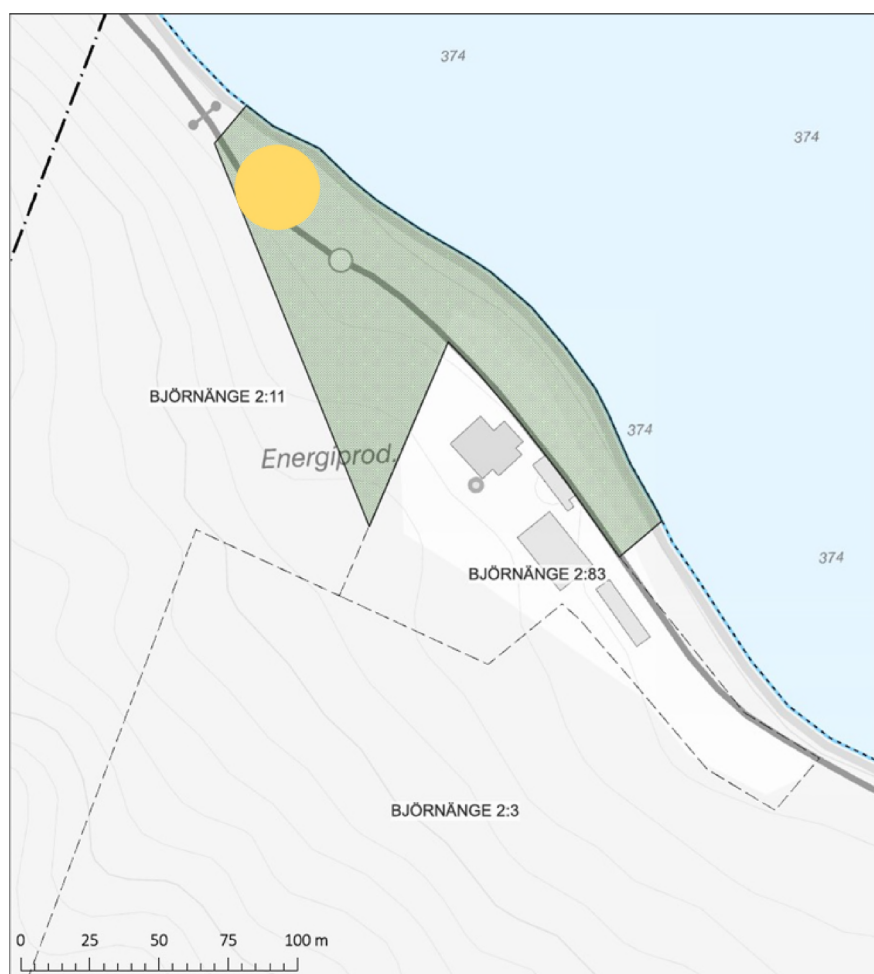
FIGUR 7 ÖVERSIKTSKARTA ÖVER ANLÄGGNINGEN SÖSIA MED DE OLIKA ANLÄGGNINGSDELARNA

FIGUR 8 DETALJERAD ÖVERSIKTSKARTA ÖVER ANLÄGGNINGEN SÖSIA MED ANLÄGGNINGSDELAR (SE BILAGA 1 FÖR STÖRRE VERSION)

Bränslen till FB4 kommer att vara samma som till befintliga FB2 och FB3, dvs träflis, bark och spån, som uppfyller hållbarhetskriterierna enligt hållbarhetslagen och förordningen. Tillförd bränsleenergi till FB4 uppskattas bli upp till cirka 25 GWh per år. Den förväntade bränsleförbrukningen totalt till anläggningen bedöms uppgå till cirka 16 000 ton per år. För befintlig panna FB3 kommer ingen förändring att ske.

Bränslet kommer som tidigare att transporteras med lastbilar till Sösia. Bränslen tippas direkt i en tippficka eller i mindre högar för korttidslagring på fastigheten om tippfickan är full. På fastigheten intill (Åre Björnänge 2:11) planeras ytterligare utrymme för korttidslagring av bränsle för att säkerställa bränsletillgången till anläggningen om störningar av bränsleleveranser skulle inträffa. Ytan kommer att hårdgöras, eventuellt asfalteras, för att minimera infiltration samt minska risken för grus i pannorna. På ytan uppskattas att ca 1 000 m³ bränsle kommer att lagras, motsvarande en hög på en ca 300 m² stor yta, vilket ska räcka för tre dagars drift under högsäsong. Detta motsvarar ca 350 ton bränsle. Årligen kommer inte denna korttidslagring att överstiga 5 000 ton. Det kan även bli aktuellt att sätta upp en mindre betongvägg (L-stöd) för att kunna skopa upp bränsle emot och minska spill och minimera bränslehögarnas utbredning.

FIGUR 7 NYTT OMRÅDE PÅ NYFÖRVÄRVAD DEL AV FASTIGHET FÖR KORTTIDSLAGRING AV BRÄNSLE. UNGEFÄRLIG PLACERING AV KORTTIDSLAGER MED GUL CIRKEL.

Antalet transporter förväntas under de närmaste åren bli oförändrade med den planerade verksamheten och kommer i huvudsak att ske dagtid. FB4 kommer att utrustas med den bästa tillgängliga reningsteknik för en panna av denna storlek. Som exempel kommer anläggningen att förses med utrustning för stoftrening. Den vanligaste tekniken är elfilter. Rök-gaskondensatet från FB4 kommer att behandlas på liknande sätt som för FB3, dvs renas och neutraliseras innan det släpps ut.

FB3 som stod driftklar så sent som år 2018 uppfyller både villkor i befintligt tillstånd och kraven i förordningen (2018:471) om medelstora förbränningsanläggningar.

Befintlig reserv- och spetsoljepanna, OP1, kommer att ersättas med en ny oljepanna, OP2, för att säkerställa effektbehovet i fjärrvärmenätet vid störningar vid den ordinarie värmeproduktionen. OP2 kommer att placeras på samma plats där OP1 finns idag. Det bränsle som är aktuellt OP2 är flytande biobränslen som lagras i oljecisterner med sekundärt skydd.

Sammanfattningsvis består de planerade förändringarna endast av byten från äldre pannor till nya, moderna och effektivare pannor i befintliga byggnader. Total installerad tillförd bränsleeffekt för hela Sösia kommer efter förändringarna att öka till ca 32 MW.

6 Alternativ

6.1 Nollalternativ

En miljökonsekvensbeskrivning ska bland annat innehålla en redovisning av konsekvenserna av att den planerade verksamheten inte kommer till stånd, ett så kallat nollalternativ. Syftet med redovisningen av nollalternativet är att ge ett underlag för att värdera vilken förändring verksamheten medför ur miljösynpunkt genom att beskriva rådande miljöförhållanden.

Nollalternativet utgörs i detta fall av att tillstånd för utökning av effekten på anläggning inte kommer till stånd och att verksamheten fortsätter att bedrivas som idag. Miljökonsekvenserna kommer således bli oförändrade.

6.2 Alternativ utformning

Alternativ utformning samt alternativa tekniker mm (enligt 17 § punkt 1 och 3 miljöbedömningsförordningen (2017:966)) kommer att beskrivas i kommande MKB.

6.3 Alternativ lokalisering

Avgörande betydelse vid i val av lokaliseringsplats är att anläggningen ska ha begränsad omgivningspåverkan samt att den är logistiskt väl placerad när det gäller transporter och infrastruktur samt i förhållande till fjärrvärmenät, elnät och närhet till fjärrvärmekunder. Bra tillgång till transporter med bil är också viktigt. Vid Sösia finns redan allt på plats och att bygga den nya anläggningen vid Sösia och delvis på ytor som i dag utnyttjas för bland annat korttidslagring av bränsle bedöms som mest fördelaktigt. Övriga alternativ bedöms som mindre lämpliga. Detta på grund av tillgänglighetsaspekten när det gäller tillgång till ytor, konkurrerande planer, infrastruktur och logistik.

Verksamheten är redan etablerad inom fastigheten och att utnyttja befintliga byggnader och infrastruktur har bedömts mest lämpligt.

Jämtkraft har tidigare i dialog med Åre kommun tittat på tänkbara alternativa lokaliseringar. Det är en mängd aspekter att ta hänsyn till vid en lokalisering av denna typ av verksamhet, bland annat:

- Utrymme på tänkbar fastighet.
- Möjlighet till transportmöjligheter.
- Begränsad miljöpåverkan.
- Avstånd till berörda.
- Närhet till fjärrvärme- och elnät.

Avgörande för placeringen av förbränningsanläggningen är att det inte tidigare getts tillstånd att upprätta en förbränningsanläggning på annan plats än vid Sösia, vilket det inte heller nu finns möjlighet till. Det alternativ som är mest fördelaktigt miljömässigt, tekniskt och ekonomiskt samt godkänt av beslutsfattare är lokalisering på Sösia. Även vindriktningar och den begränsade påverkan på landskapsbilden talar för befintlig plats.

7 Förutsedd miljöpåverkan

En miljökonsekvensbeskrivning kommer att utarbetas och bifogas till den kommande tillståndsansökan. Miljökonsekvensbeskrivningen kommer att fokusera på de aspekter som kan antas medföra miljöpåverkan, och även beskriva de skyddsåtgärder som avses vidtas för att miljöeffekterna ska bli så små som möjligt. Nedan anges kortfattat verksamhetens huvudsakliga miljöpåverkan. Miljöpåverkan förutses bli jämförbar med vad nuvarande verksamhet innebär, med vissa förbättringar i och med bland annat förbättrad rening.

7.1 Utsläpp till luft

Verksamhetens huvudsakliga påverkan på miljön sker genom emissioner till luft och vatten.

Emissionerna till luft består bland annat av kväveoxider, stoft och koldioxid, som bildas vid förbränning. Genom att ersätta den äldre FB2 med en ny modern panna med effektivare förbrännings- och reningsteknik så kommer emissionerna att bli lägre jämfört med att behålla den äldre FB2.

Utsläpp till luft kommer att behandlas i kommande MKB.

7.2 Utsläpp till vatten

Utsläppen till vatten sker i och med att renat och pH-justerat rökgaskondensat släpps till Åresjön. Utsläppen till vatten innebär risk för påverkan av temperatur, pH och suspenderat material. För att begränsa utsläpp till vatten kommer FB4 att byggas med utrustning för rening enligt lämplig teknik för pannor av denna storlek. För att utnyttja så mycket som möjligt av energin i rökgaserna kommer FB4, precis som för de äldre pannorna, att förses med rökgaskondensering ur vilken energi återvinns och ett condensat uppstår. Rökgaskondensatet kommer att tas om hand och renas innan det släpps ut till recipienten. Mängden renat condensatvatten som kommer att återföras till recipient kommer sannolikt att öka något jämfört med befintlig verksamhet. Det är dock många faktorer som avgör detta. Den nuvarande condensatmängden är ca 5-6 000 m³ årligen. I Tabell 2 nedan framgår historiskt uppmätta halter och beräknade mängder.

TABELL 2 HISTORISKA UTSLÄPP TILL VATTEN. HALTER OCH UTRÄKNADE MÄNGDER UTFRÅN NUVARANDE ÅRLIG KONDENSATMÄNGD

	pH	Susp.	Zink	Bly	Koppar	Krom	Nickel	Kadmium	Kviksilver
Medelhalter per år	7,0	5	1,35	0,006	0,043	0,0066	0,002	0,0022	0,0004
		mg/l	mg/l	mg/l	mg/l	mg/l	mg/l	mg/l	mg/l
Medelmängder per år		27	7	0,03	0,23	0,04	0,01	0,01	0,002
		kg/år	kg/år	kg/år	kg/år	kg/år	kg/år	kg/år	kg/år

Utsläpp till vatten sker även i form av avspolningsvatten inifrån pannhusen. Detta vatten passerar först en oljeavskiljare innan det rinner ut i diken och vidare mot recipient, det blir separata oljeavskiljare för FB4 och FB3.

Det dagvatten som uppkommer på verksamhetsområdet rinner ut i diken och vidare mot recipient. En viss mängd dagvatten infiltreras då stora delar av anläggningens ytor består av grusplaner.

Utsläpp till vatten kommer att behandlas i kommande MKB.

7.3 Avfall och restprodukter

Det uppkommer fasta restprodukter från förbränningen i pannan i form av aska. Från rökgasreningen går rökgaskondensatet till ett sandfilter och slam som avskiljs. Restprodukterna kommer att omhändertas så att miljöpåverkan begränsas och restprodukterna kommer om möjligt att återanvändas. Återföring av aska till skog tillämpas om så är möjligt utifrån askkvalitet och lagkrav.

7.4 Buller

Vid anläggningen förekommer ett visst buller från bränsletransporter och hantering av bränsle. Andra bullerkällor vid anläggningen kan exempelvis vara fläktar. Avståndet till närmaste bostäder är ca 750 meter på motstående sidan av Åresjön. Inga klagomål på buller har kommit in under de år som anläggningen varit i drift. Påverkan med avseende på buller kommer beskrivas i kommande MKB.

7.5 Lukt och damm

Normal hantering av fast bränsle avses ske på ett sådant sätt att spridning av lukt och damm förebyggs. Då det fasta bränslets fukthalt är hög föreligger låg risk för damning. I det fall bränsle inte ryms i anläggningen bränselfickor vill Jämtkraft kunna lagra detta kortare tider på en upplagsyta på den nyförvärvade fastigheten för att säkerställa bränsletillgången till anläggningen. Genom att endast lagra kortare perioder är det små risker för lukt och damm. Korttidslagringen minimerar även riskerna för att bränder ska uppstå.

7.6 Resurshushållning

7.6.1 Bränsle och energi

Den förändrade verksamheten kommer att ha en positiv inverkan för den totala energianvändningen och resursutnyttjandet genom en mer effektiv energiutnyttjande förbränningsprocess.

7.6.2 Kemikalier

I anläggningen används en begränsad del processkemikalier som lut och oljor. Även flytande biobränslen finns.

7.6.3 El- och vattenanvändning

Anläggningen är ansluten till elnätet och el används för drift av pannorna, kondensorer, belysning, mm. I och med förändringarna på anläggningen kommer elförbrukningen öka något.

Vatten används för driftändamål och till personalutrymmen. Vattnet tas från Åresjön genom en strandnära uttagsbrunn med en intagsledning ut i sjön. Vattenanvändningen kommer förbli densamma för verksamheten.

7.7 Risker och säkerhet

Det finns risker relaterade till verksamheten som kan innebära potentiell miljöpåverkan. De främsta riskerna är kopplade till hantering och lagring av olja och kemikalier. I anläggningen används en begränsad del processkemikalier som lut och oljor. Även flytande biobränslen finns och därmed oljecistern för lagring. Oljecisternen har sekundärt skydd och uppfyller krav för cisterner inom vattenskyddsområden. Anläggningen är utformad så att risk för utsläpp av kemiska produkter till mark och vatten minimeras.

En riskanalys med avseende yttre miljö utfördes år 2019 för anläggningen. De risker som identifierades kopplas främst till hantering av bioolja. Risker och tillämpliga skyddsåtgärder kommer att presenteras mer ingående i kommande MKB.

7.8 Sårbarhet för klimatförändringar

Ett varmare klimat kommer att påverka Jämtland och effekter av detta kan bland annat innebära att Åre kommun får både fler värmeböljor och ökad brandrisk, ökad nederbörd och mer kraftiga regn². Anläggningen är placerad ca 30 meter från Åresjön. Det finns potentiella risker för till exempel översvämning av anläggningsområdet vid händelse av extremflöden i Åreälven. Sårbarhet för klimatförändringar utreds vidare i kommande MKB.

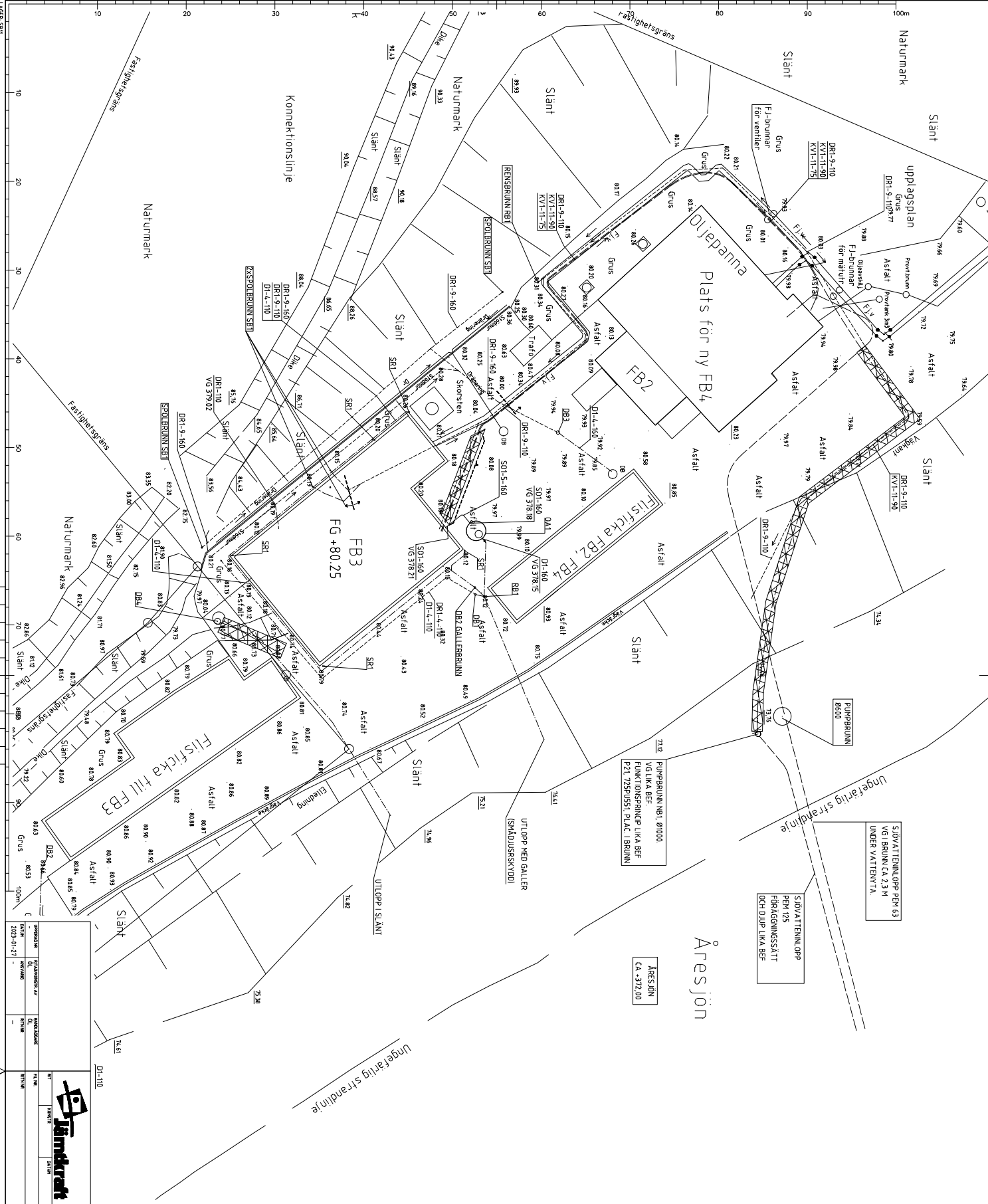
---

² Handlingsplan för klimatanpassning (2020:21), Länsstyrelsen Jämtlands län

8 Förslag till innehåll i miljökonsekvensbeskrivning (MKB)

Nedan redovisas förslag till innehållet i kommande miljökonsekvensbeskrivning i form av ett utkast till innehållsförteckningen:

1. Icke-teknisk sammanfattning
2. Administrativa uppgifter
3. Inledning (bakgrund, ansökans omfattning, avgränsningar)
4. Samråd
5. Lokalisering och omgivningsbeskrivning
6. Beskrivning av nuvarande och planerad verksamhet
7. Nollalternativ, alternativ lokalisering och utformning
8. Miljökonsekvenser inkl. påverkan på miljökvalitetsnormer
  - a. Utsläpp till luft
  - b. Utsläpp till vatten
  - c. Buller
  - d. Lukt och damning
  - e. Avfall och restprodukter
  - f. Resurshushållning
  - g. Risk och säkerhet
  - h. Sårbarhet för klimatförändringar
  - i. Miljökonsekvenser under byggskedet
9. Kontroll av verksamheten
10. Samlad bedömning
11. Överensstämmelse med miljömål
12. Referenser

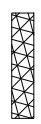
PÖPBERUNN NBT 01000
 VG LKA BEF
 FUNKTIONSPRINCP LKA BEF
 P21 TZSPRUSTI PLAK LIBRINN

ÄRESJÖN
 CA +372.00

SÖVATTENLOPP
 PEM 725
 FÖRÅGINGSSTÄTT
 OCH DUMP LKA BEF

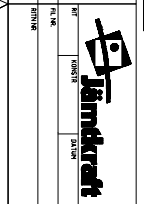
SÖVATTENLOPP PER 63
 VGI BRUNN CA 2.3 M
 UNDER VATTENLÅT

- FÖRKLARING**
- DIVATTENLOPP RÅA STYRER LÅNS ETIO FASO
  - FÖR LÅGAS BEHOV HUSANRINGSSTEN P. SAMMA HÖJD
  - SR = STYRERSAVSÄTTNING UTFÖRS AV GUTJÄRNSBÖR
  - TYP PÅ NR 500 PÅ UNDER MARK I NYA SÖCKELIÖD
  - DB = DAGVATTENBRUNN I ENSKA BESKRIVNING
  - NB = KORTINGENBRUNN I ENSKA BESKRIVNING
  - BRUNN RÖRS HED TELEFONSKRIFTBANKING
  - BRUNN DB OCH DB2 FÖRSER MED VET LOCK AV SEGLINJA
  - 4.1 TON
  - BRUNN DB3 FÖRSER MED GALLERLOCK AV SEGLINJA
  - 4.1 TON
  - BRUNN DB4 FÖRSER MED KURVA SÄL
  - TEXTURER:
  - DB-40
  - 15-SYSTEM RÅA MATERIAL II O. 2 TECKEN, IGRÄNSNING
  - RÖR/MATERIAL LÄPPLÄTTEN
  - MATERIAL II = RÖR/ÖR PER 25
  - RÖR/MATERIAL SÄLL/ÄRÖR/ÄTTEN
  - MATERIAL 5 = STÅNDORSEKÄRRE PÅKÄMMA UPSÄTTEN
  - MATERIAL 9 = STÅNDORSEKÄRRE ROSTFRÄA AV UPSÄTTEN
  - MATERIAL 10 = LKA PÅR/TV PÖROR OCH DIVATTENRÖR

SOLEERING
 ENLÖT PÅ HÄNDNING

UTPÅR/ANMÄN	REVISOR/REVISOR	REVISOR/REVISOR	REVISOR/REVISOR
2023-01-27			

RELATIONSHANDLING	NO	DOCK	DALIN
SÖSA, ÄRE			
SITUATIONSPLAN SÖSA			

Östersund 2 februari 2023

Jämtkraft vill ersätta fjärrvärmepannor

Delar av Jämtkrafts fjärrvärmeanläggning vid Sösia utanför Åre behöver moderniseras och kompletteras för att framtidssäkra en stabil och säker leverans av fjärrvärme. Vi planerar därför att ersätta två äldre pannor med två moderna och effektivare pannor.

En av de två värmeproducerande pannorna vid fjärrvärmeanläggningen Sösia är föråldrad och behöver ersättas med en driftsäkrare panna. Även en äldre biobränsleddad reservoljepanna behöver ersättas med en större effektivare reservbiooljepanna.

Med en ny och större fastbränslepanna säkerställer vi att fler kunder kan ansluta sig till fjärrvärmenätet och att leveranserna av fjärrvärme blir stabilare och säkrare. Både den nuvarande fastbränslepannan och den planerade nya eldas med förnybara biobränslen. Den nya fastbränslepannan liksom reservoljepannan är tänkt att placeras i befintliga byggnader vid anläggningen. När förändringarna är utförda vid Sösia kommer det, precis som idag, att finnas två biobränsleeldade fastbränslepannor och en biobränsleeldad oljepanna.

Frågor och synpunkter

Samrådsunderlaget för kommande tillståndsansökan finns på Jämtkrafts hemsida jamtkraft.se/sosia där all information som berör förändringen vid fjärrvärmeanläggningen kommer att finnas. Samrådsunderlaget kan även fås skriftligt genom kontakt med nedanstående kontaktpersoner.

Om du vill ha mer information eller vill lämna synpunkter är du välkommen att kontakta Niclas Öhlund på 063-14 93 87, niclas.ohlund@jamtkraft.se eller Sara Friberg på 063-15 27 30, sara.friberg@jamtkraft.se. För att vi ska kunna ta hänsyn till eventuella frågor och synpunkter i vår tillståndsansökan för ombyggnaden ska de vara oss tillhanda senast den 3 mars 2023.

Varma hälsningar,

JÄMTKRAFT VÄRME

Så behandlar vi dina personuppgifter

Genom att kontakta oss och lämna synpunkter godkänner du att vi kan använda uppgifterna för att hantera ärendet samt kunna kommunicera med dig. Uppgifterna sparas under hela tillståndsprocessen. Jämtkraft vidtar de åtgärder som behövs för att säkerställa hanteringen av personuppgifterna. Läs Jämtkrafts personuppgiftspolicy

Planering för nya fjärrvärmepannor vid Sösia i Åre

Delar av Jämtkrafts fjärrvärmeanläggning vid Sösia utanför Åre behöver moderniseras och kompletteras för att framtidssäkra en stabil och säker leverans av fjärrvärme i Åre by. Vi planerar därför att ersätta två äldre pannor med två moderna och effektivare pannor.

Säkrar en stabil leverans av fjärrvärme

En av de två värmeproducerande pannorna vid fjärrvärmeanläggningen Sösia är föråldrad och behöver ersättas med en driftsäkrare panna. Även en äldre biobränsleeldad reservoljepanna behöver ersättas med en större effektivare reservbioljepanna.

Med en ny och större fastbränslepanna säkerställer vi att fler kunder kan ansluta sig till fjärrvärmenätet och att leveranserna av fjärrvärme blir stabilare och säkrare. Både den nuvarande fastbränslepannan och den planerade nya eldas med förnybara biobränslen.

Den nya fastbränslepannan, liksom reservoljepannan, är tänkt att placeras i befintliga byggnader vid anläggningen. När förändringarna är utförda vid Sösia kommer det, precis som idag, att finnas två biobränsleeldade fastbränslepannor och en biobränsleeldad oljepanna.

Dokument

 [Samrådsunderlag för tillståndsansökan](#)

Kontaktpersoner

Niclas Öhlund

[063-14 93 87](tel:063-149387)

[Skicka e-post](#)

Åtgärder med miljön i åtanke

All produktion vid Sösia ska fortsatt ske med förnyelsebara biobränslen. Miljöpåverkan förutses bli jämförbar med nuvarande verksamhet, med vissa förbättringar då det totala utsläppet till luft kommer att minska med en ny fastbränslepanna. Detta tack vare effektivare reningsteknik samt bättre förbränning.

Sara Friberg

[063-15 27 30](tel:063-15 27 30)

[Skicka e-post](#)

Tidplan för tillståndprocessen

Samråd	januari-februari 2023
Ansökan och Miljökonsekvensbeskrivning	februari-mars 2023
Inlämning av ansökan	april 2023
Remissomgång	Vår/sommar 2023
Färdigt tillstånd	Vinter 2023/2024

Frågor och synpunkter

Samrådsunderlaget för kommande tillståndsansökan hittar du här på sidan under "Dokument". För att vi ska kunna ta hänsyn till eventuella frågor och synpunkter i vår tillståndsansökan för ombyggnaden ska de vara oss tillhanda **senast den 3 mars 2023**. Om du vill ha mer information eller vill lämna synpunkter är du välkommen att höra av dig till våra kontaktpersoner.

Så behandlar vi dina personuppgifter

Genom att kontakta oss och lämna synpunkter godkänner du att vi kan använda uppgifterna för att hantera ärendet samt kunna kommunicera med dig. Uppgifterna sparas under hela tillståndprocessen. Jämtkraft vidtar de åtgärder som behövs för att säkerställa hanteringen av personuppgifterna. Läs [Jämtkrafts personuppgiftspolicy](#)

Kundservice

Avbrott
Kontakta oss
Allmän information
Flyttanmälan

Avbrott

Strömavbrott
Fjärrvärmeavbrott
Felanmälan

Guider

Vad får du för en kWh?
Få koll på din elanvändning
Energieffektivisering

Om Jämtkraft

Vilka är Jämtkraft?
Nyheter
Karriär
En hållbar produktion

KONTAKTA OSS

info@jamtkraft.se

Kundservice: 063-14 90 00

 Växel: 063-14 93 00

Kyrkgatan 21

831 50 Östersund

SOCIALA MEDIER

Samråd med Jämtkraft AB angående Sösia, onsdagen 18 januari, 2023

Innehållsförteckning

1. Samrådets utformning
2. Tillståndsprocessen
3. Bakgrund
4. Länsstyrelsens synpunkter berörande samrådsunderlaget
5. Länsstyrelsens vägledning inför framtagandet av MKB
6. Samrådskretsen
7. Övriga frågor

1. Samrådets utformning

Miljöprövningsförordningen, MPF (2013:251): Innehåller bestämmelser om verksamheter där tillståndsplikt (A, B föreligger) och anmälningsplikt C enligt 9 kap miljöbalken. Den här verksamheten går under 21 kap MPF (Gas- och vätskeformiga bränslen, el, värme och kyla).

Nuvarande verksamhetskod 40.60.

11 § Anmälningsplikt C och verksamhetskod 40.60 gäller för anläggning för förbränning med en total installerad tillförd effekt av

- 1. mer än 500 kilowatt men högst 20 megawatt, om annat bränsle används än enbart fossil eldningsolja eller biogen eller fossil bränslegas, eller*
- 2. mer än 10 megawatt men högst 20 megawatt, om inget annat bränsle används än fossil eldningsolja eller biogen eller fossil bränslegas.*

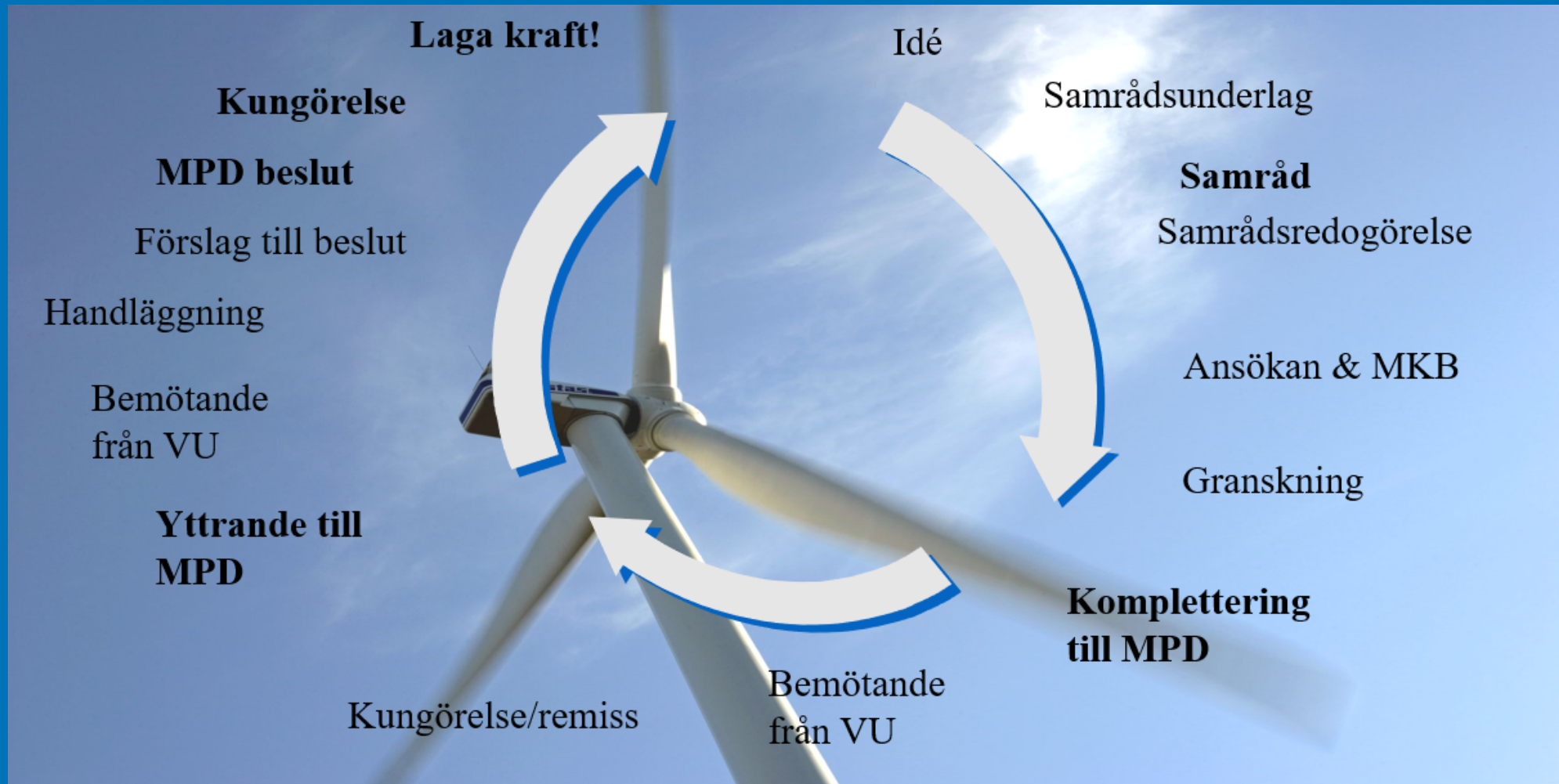
Kommande verksamhetskod:

10§. Tillståndsplikt B och verksamhetskod 40.51 gäller för anläggning för förbränning med en total installerad tillförd effekt av mer än 20 megawatt men mindre än 50 megawatt. Förordning (2016:1188).

Syftet med undersökningssamrådet

- Utredda den planerade verksamhetens miljöpåverkan
- Lämna synpunkter på samrådsunderlaget och MKB
- Beslut tas av Länsstyrelsen angående om betydande miljöpåverkan föreligger eller ej (avgränsningssamråd).

2. Tillståndprocessen

3. Bakgrund; villkor

Kommer bolaget förhålla sig till de gamla villkoren (tillstånd 2005-10-31) eller föreslå nya?

Villkor 2: Hur kommer den framtida deponeringen av aska att göras?

Villkor 3: Kommer Jämtkraft föreslå ändring av villkoret som berör gränsvärde av stoftutsläpp (inte överstiga 150 mg/Nm³ torr gas vid 13 % CO₂).

Villkor 4: Är villkoret aktuellt?

2. Fastbränsle och aska skall vid transport och hantering behandlas så att besvärande damning inte uppstår. Flyg- och bottenaska får endast deponeras på för detta ändamål miljöprövad deponeringsplats. Annan hantering får endast ske efter godkännande av tillsynsmyndighet.
3. För utsläpp av stoft vid förbränning av fastbränsle får, från respektive panna med och utan rökgaskondensering, stoftutsläppet (som besiktningsvärde och gränsvärde) inte överstiga 150 mg/Nm³ torr gas vid 13 % CO₂.
4. Utsläpp av stoft vid förbränning av olja får som årsmedelvärde och riktvärde inte överstiga 0.5 g/kg olja.

3. Villkor

Villkor 6: Föreslår bolaget revidering av villkor 6 och de riktvärden som gäller vid utsläppspunkten i Åresjön?

Villkor 10: Gränser enligt naturvårdsverkets riktlinjer NFS 2004:15.

6. Utgående kondensvatten och andra processavloppsvatten skall behandlas internt så att följande riktvärden kan hållas vid utsläppspunkten i Åresjön:

Zink, Zn	0.5 mg/l	månadsmedelvärde
Bly, Pb	0.5 "	"
Koppar, Cu	0.5 "	"
Krom, Cr (tot)	0.5 "	"
Nickel, Ni	0.5 "	"
Kadmium, Cd	0.005 "	"
Kviksilver, Hg	0.002 "	"
Suspenderade ämnen	10 "	dygnsmedelvärde
pH	6.5 – 9.5	"

7. Markerings- och avstängningsanordningar skall sättas upp vid utsläppspunkten vid fara för svag is.

8. Oljehaltigt avloppsvatten från pannrum samt annat avloppsvatten som kan uppkomma där olja hanteras skall före avledning till spill- eller dagvattennätet renas genom slam- och oljeavskiljning.

9. Utrymmen för förvaring av kemikalier och farligt avfall skall vara försedda med tak, ha underlag av ogenomsläppligt material, sakna golvbrunnar och vara invallade. Invallningen skall rymma volymen av den största behållaren och 10 % av övrig lagrad volymen.

10. Buller från anläggningen skall begränsas så att det inte ger upphov till en högre ekvivalent ljudnivå vid bostäder än:

Vardagar kl 07.00 – 18.00	50 dB(A)
Natt kl 22.00 – 07.00	40 "
Övrig tid	45 "

Momentana ljud nattetid kl 22.00 – 07.00 får som riktvärde inte överstiga 55 dB(A) vid bostäder.

11. Transporter skall ske under dagtid (kl 07 – 18).

4. Länsstyrelsens synpunkter angående samrådsunderlaget

- Det behöver i samrådsunderlaget finnas en karta och markering för den plats där korttidslagringen av träbränslet är tänkt att ske.
- Kommer platsen för kortvariga upplag vara asfalterade eller hårdgjorda?
- Vilka volymer efterfrågas angående korttidförvaringen av träbränsle? Kommer enbart virke att används eller även sågspån/flis.
- Mer information angående bibränslet behövs exempelvis trädslag, huvudsaklig ålder och geografiskt upphämtningsområde.
- Transporter, vilka tider under dygnet väntas transporterna ske? Det behöver framgå i vilken omfattning transporterna väntas öka från den nuvarande nivån (350-400 transporter/år).
- Bolaget behöver i punkt 5.1 tydligare definiera vad som avses med extremkyla och vilka störningar de syftar på ("störningar av den ordinarie produktionen").

4. Länsstyrelsen synpunkter samrådsunderlaget

- Skala och avståndsangivelse efterfrågas för figur 1 & 2.
- En karta/skiss som tydligt illustrerar byggnaderna för verksamheten som ses i figur 4 behöver ingå i samrådsunderlaget. Avståndsangivelse och skala behövs för den skissen.
- Görs någon mätning av det utgående dagvattnet från verksamheten?
- Samrådsunderlaget behöver redovisa vilka ämnen rökgaskondensatet innehåller och hur bolaget avser att hantera rökgaskondensatet innan det avleds till Åresjön.
- Avloppsanläggningen behöver beskrivas.
- Kommer grävarbeten och utrustningsbyte innebära någon risk med anledning av eventuella föroreningar i byggnad/mark?
- Tänker bolaget göra något arbete med ledningar i sjön eller i slänten? Behövs det underhållsarbeten?
- Korrekt dnr för gällande tillstånd är 551-2685-05.

5. Framtagning av MKB

- MKB behöver innehålla information från myndighetssamrådet och allmänhetenssamråd där det tydligt framgår hur de avser att hantera de inkomna synpunkterna.
- En icke teknisk sammanfattning av innehållet i MKB ska finnas med
- Kemikalieförteckning behöver listas angående vilka aktuella kemikalier och mängd per år som bolaget hantera. Hanteringen av kemikalierna behöver även beskrivas samt en karta som märker ut var kemikalierna är förvarade.
- Bolaget behöver tydligt kunna motivera varför miljöaspekterna kulturmiljö, naturmiljö, friluftsliv, rennäring, landskapsbild, grundvatten och utsläpp till luft kan avgränsas bort. Länsstyrelsen anser att rennäring bör beskrivas i MKB.
- Byggnaden behöver vara utmärkt på en situationskarta där teknisk information samt beräkning av lokalens area framgår.
- Det behöver framgå varför Åresjön utgör ett natura 2000-område och verksamhetens påverkan på denna.
- Bolaget egenkontrollprogram behöver ses över och uppdateras utifrån planerad verksamhet, förslagsvis med en förstagångs besiktning.
- Det behöver framgå hur de äldre uttjänta pannorna kommer att hanteras då den nya biobränsleeldade fastbränslepannan och reservbioolja pannan ska uppföras.
- Klimatpåverkans påverkan behöver tydligare framgå, ras, skred, försämring av vägen och avbrott då vägen ej är framkomlig pga väderföreteelser.

5. Framtagning av MKB

- Sker vattenupptag från Åresjön och väntas detta öka i och med de planerade förändringarna?
- Bolaget behöver märka ut de dikessystem för dagvatten vilka används dels för kondensatvattnet samt för det vatten som används vid spolning av golven i pannrummet och verkstadsdelen.
- Hur mycket vatten släpper verksamheten årligen ut i Åresjön i form av dagvatten? Förväntas detta vatten öka? Genomförs några mätningar av detta vatten avseende kemikalier?
- Mätning av halter i det utgående vattnet från rökgaskondensatet?
- Hur kommer reningen av rökgaskondensatet att ske (7.2)?
- Viktigt att man försöker begränsa spridning av föroreningar via dagvatten från parkeringsytor och den ökande avfallshanteringen/-förvaringen då dessa kan sprida sig till yt- och grundvatten.
- För bolaget något resonemang om en sedimentationsdamm ska anläggas?
- Bolaget behöver presentera en bullerbedömning.

5. Framtagning av MKB

- Förslag på villkor behöver listas.
- Riskbedömning; beredskap för insatser och allvarliga olyckor behöver beskrivas.
- Hur arbetar bolaget för att förhindra och motverka uppkomsten av driftstörningar? Vilka driftstörningar har varit rådande?
- För bolaget ett resonemang/tankar om miljövänliga bränslealternativ vid transporterna, exempelvis biobränsle eller el, detta behöver motiveras i MKB.
- Det behöver i ansökan framgå de olika avfallsslag som verksamheten ger upphov till samt om det förekommer farligt avfall och hur detta omhändertas.
- Bolagets energieffektivisering behöver beskrivas och vilka åtgärder de genomför.
- Betona vikten av skadelindringshierarki: skador ska i första hand undvikas, i andra hand begränsas och i tredje hand kompenseras.
- Vad innebär vattenskyddsområdets föreskrifter för verksamheten?

6 Samrådsförfarandet

- Kontakta närboende (fastigheter utmed vägen och Tvärtsätt) och särskilt berörda (Handöldalen och Kalls samebyar, Sametinget).
- Hur tar bolaget emot enskilt inlämnade synpunkter?
- Bolaget behöver i MKB presentera vilka särskilt berörda de har kontaktat.

Fortsatt arbete i ärendet

- Bolaget ska uppdatera samrådsunderlaget utefter Länsstyrelsens synpunkter och därefter ta kontakt med särskilt berörda och få in deras synpunkter.
- Bolaget ska skicka in en samrådsredogörelse till Länsstyrelsen där det framgår hur samrådsprocessen gått till samt hur bolaget kommer att hantera de inkomna synpunkterna.
- Länsstyrelsen fattar därefter ett beslut angående om betydande miljöpåverkan föreligger eller ej.

Övriga frågor

VÅR VISION

Tillsammans för en hållbar framtid!

Länsstyrelsen
Jämtlands län

Sara Friberg

Från: mikaela leander <mikaela.leander@hotmail.com>
Skickat: den 13 februari 2023 09:53
Till: Niclas Öhlund
Ämne: Sv: Samråd Sösia, Åre kommun

[EXTERN AVSÄNDARE]

Hej!
Tack för förfrågan. Vi vill att ni säkerställer att inga skadliga utsläpp sker med tanke på Åresjön har Natura 2000-status. I övrigt anser vi att tidigare gjorda MKB är fullständig, och har inga synpunkter så länge den följs.

Vänliga hälsningar
Mikaela Leander
Ordförande Naturskyddsföreningen Årekretsen

Från: Niclas Öhlund <Niclas.Ohlund@jamtkraft.se>
Skickat: den 3 februari 2023 15:43
Till: Niclas Öhlund <Niclas.Ohlund@jamtkraft.se>; Sara Friberg <Sara.Friberg@jamtkraft.se>
Ämne: Samråd Sösia, Åre kommun

Hej,
Delar av Jämtkrafts fjärrvärmeanläggning vid Sösia utanför Åre behöver moderniseras och kompletteras för att framtidssäkra en stabil och säker leverans av fjärrvärme i Åre by. Vi planerar därför att ersätta två äldre pannor med två moderna och effektivare pannor. Ni får detta mejl då ni bedöms ingå i samrådsgruppen. Mer information om planerade förändringar finner ni på vår hemsida: <https://www.jamtkraft.se/sosia>. Samrådsunderlaget finns på hemsidan men bifogas även som bilaga i detta mejl.

Synpunkter på förändringarna ska vara oss tillhanda **senast den 3 mars 2023**.

Så behandlar vi dina personuppgifter

Genom att kontakta oss och lämna synpunkter godkänner du att vi kan använda uppgifterna för att hantera ärendet samt kunna kommunicera med dig. Uppgifterna sparas under hela tillståndsprocessen. Jämtkraft vidtar de åtgärder som behövs för att säkerställa hanteringen av personuppgifterna. Läs [Jämtkrafts personuppgiftspolicy](#)

Med vänlig hälsning

Niclas Öhlund

Jämtkraft Värme
Telefon +46 63 149387
niclas.ohlund@jamtkraft.se

Kyrkgatan 21 | Box 394 | 831 25 Östersund
Växel +46 63 149300 | Kundservice +46 63 149000 | www.jamtkraft.se

2023-03-03

dnr 5.2.2- 2023-196

Jämtkraft

niclas.ohlund@jamtcraft.se

Yttrande undersökningssamråd inför ansökan om tillstånd enligt 9 kap. miljöbalken för fortsatt och förändrad verksamhet vid anläggningen Sösia i Åre kommun, Jämtlands län.

Sametinget i Sverige är både en statlig myndighet och ett folkvalt samiskt parlament med syfte att förbättra de svenska samernas möjligheter som urfolk att bevara och utveckla sin kultur. Sametingets uppgift är att medverka i samhällsplaneringen och bevaka att samiska behov beaktas, däribland renskötelsns intressen, vid utnyttjandet av mark och vatten. Sametinget har fått möjlighet att yttra sig i rubricerat ärende och lämnar följande synpunkter.

Ärendet

Jämtkraft har idag en förbränningsanläggning på Sösia i Åre kommun. Anläggningen behöver moderniseras för att framtidssäkra verksamheten. Jämtkraft ser också ett behov av att korttidslagra trädbränsle på en del av den avstyckade och av Jämtkraft förvärvade fastigheten Åre Björnäng 2:11 för att säkerställa bränsletillgången till anläggningen om störningar av bränsleleveranser skulle inträffa.

Området

Verksamhetsområdet ligger inom vinterbetesmarker för Handölsdalen och Kalls samebyar. men inte inom riksintresseområden för rennäringen. Området är redan ianspråktaget av befintligt verksamhet.

Kort om renskötseln

Renskötseln bedrivs utifrån renarnas förutsättningar och på renarnas villkor. Det är berörda samebyar som har kunskapen om markernas värde för renarna. Renskötsel bygger på ekologiskt hållbara principer och är därför beroende av ett sammanhållet naturlandskap. Olika områden och möjligheten att förflytta sig däremellan brukar benämnas funktionella samband. De funktionella sambanden skapar grundläggande förutsättningar att bedriva renskötsel i en sammanhållen årscykel. Den fragmentering som landskapet genomgår gör det svårare att hitta och peka ut de värdefulla områden som kan garantera den samiska kulturens överlevnad. Alla kvarvarande marker där renskötsel fortfarande är möjlig att bedriva har generellt sett ett högt värde för renskötseln. Vinterbetesland betraktas som flaskhalsar för renskötseln och är därför särskilt viktiga. Dessa områden är extra känsliga för negativ påverkan från exploateringsverksamhet. Även marker som inte nyttjas frekvent är

viktiga och blir allt viktigare i takt med ökad exploatering och förändrat klimat. I takt med att markerna krymper minskar samebyarnas flexibilitet.

Riksintresse rennäring

Enligt 3 kap. 5 §, första stycket miljöbalken ska mark- och vattenområden som har betydelse för renskötseln skyddas mot åtgärder som kan påtagligt försvåra näringens bedrivande.

Enligt andra stycket ska områden av riksintresse för renskötseln skyddas mot sådana åtgärder. Områdena karaktäriseras ofta som flyttvägar, svåra passager, kalvningsområden och rastbeten. Riksintresse rennäring ska ses i ett landskapsperspektiv eftersom det handlar om ett skydd för områden med olika ändamål som måste hänga ihop för att helheten ska fungera. Rennäringen är en förutsättning för den samiska kulturen och riksintresseskyddet för rennäringen tillkom p.g.a. rennäringens svårigheter att hävda sig mot starka exploateringsintressen. Staten har en skyldighet att tillförsäkra att renskötseln ska kunna fortsätta existera och då är markerna av den största betydelse. Vid bedömningen av ett riksintresse är ett områdes funktion viktig, eftersom funktionaliteten och sambandet mellan områden är avgörande för renskötseln. Bedömningen ska göras utifrån kumulativa effekter av övrig markanvändning inom området.¹

Inflytande och samråd

Verksamhetsutövaren ska ha dialog direkt med berörd sameby om planerad exploatering. Sametinget anser att vissa normer ska följas för att det ska anses att samebyn deltagit effektivt. Detta innebär att:

- Samråd ska ske i ett tidigt skede.
- Berörd sameby ska få så mycket information om åtgärden att de kan fatta ett informerat beslut om projektet och om de så önskar lämna sitt "fritt och informerade samtycke".
- Berörd sameby ska ges möjlighet till ett effektivt deltagande och ett faktiskt inflytande. För att nå ett effektivt deltagande avses; tidsaspekten, ekonomiska resurser och att inga andra faktorer redan låst förutsättningarna.

Miljökonsekvensbeskrivningens (MKB) avgränsning avseende samisk markanvändning

För att Sametinget ska kunna ta ställning behöver bolaget göra en MKB för den berörda samebyns renskötsel. Enligt miljöbalken ska verksamhetsutövaren beskriva, identifiera och bedöma de miljöeffekter som verksamheten kan antas medföra. Det är viktigt att berörda samebyar kommer in i ett tidigt skede i arbetet med att ta fram en MKB för att kunna förmedla sina kunskaper och syn på den planerade verksamheten. För att förstå markens betydelse för renskötseln i området krävs information och kunskaper om hur samebyarna bedrivit, bedriver och avser att bedriva sin renskötsel och hur områdets funktion, både på lång och kort sikt, inverkar på samebyns renskötsel som helhet.² Markanvändningen har betydelse för det samiska folket att vidmakthålla sin kultur. Sametinget rekommenderar en vägledning för hur samisk markanvändning ska integreras i MKB-processen:

<https://www.sametinget.se/26843>

I en MKB ska bland annat följande beskrivas:

¹ MÖD, Dom meddelad 2020-05-20, Mål nr M 2288-19

² MÖD, Dom meddelad 2020-11-12, Mål nr P 2707-19

- Hur, när och var renskötsel bedrivs i det aktuella området
- Vilken funktion området har för rennäringen
- Samlad bedömning av vilka konsekvenser som kan uppstå för renskötseln inom berörd samebyn samt påverkan på samebyns funktionella samband
- Kumulativa, permanenta, tillfälliga, sociala och kulturella effekter
- Redogöra för berörda riksintressen
- Redovisa förebyggande och skadelindrande åtgärder som vidtas för att minimera störningar på rennäringen
- Redovisa aktuell samt förutsägbar intrångsbild för berörd sameby
- Eventuell påverkan på angränsande samebyar
- Redovisa vad som framkommit i samrådet med berörd sameby

Sametingets bedömning och generella ståndpunkt

I miljökonsekvensbeskrivningen ska det göras en samlad bedömning av vilka konsekvenser som kan uppstå för renskötseln där påverkan på de funktionella sambanden mellan riksintressen för rennäringen ska beaktas. Ett områdes funktion är viktigt, eftersom funktionaliteten och sambandet mellan områden är avgörande för renskötseln och kan spela större roll än områdets storlek³. Även samebyarnas renbruksplan och miljö kvalitetsmål (*Storslagen fjällmiljö, Ett rikt växt- och djurliv, Myllrande våtmarker, Levande skogar samt Levande sjöar och vattendrag*) samt de globala hållbarhetsmålen i *Agenda 2030* ska beaktas.

Det finns hos samerna en traditionell kunskap om renskötselutövandet och som fortfarande utövas, vidareförmedlat genom generationer. Det är renskötarna som är sakkunniga och det är de som ska bedöma om det blir en skada samt om det finns skadeförebyggande åtgärder som kan avhjälpa skadan. Samebyns medverkan i detta arbete behöver säkerställas genom ekonomiskt, och annat stöd om det behövs. Det är bolaget som ska tillhandahålla samebyn de resurser som krävs för att delta i detta arbete.⁴

Sametingets generella ståndpunkt är att eventuella exploateringar måste genomföras så att den samiska kulturen och renskötseln har möjlighet att utvecklas inom Sápmi. Detta innebär att verksamheten, inklusive anläggningar och utbyggnader endast bör genomföras om den inte innebär en negativ påverkan på samisk kulturmiljö, renskötsel eller andra samiska näringar som bedrivs i området.

Sametinget anser att bolaget ska samråda med samebyn enligt givna normer samt att miljökonsekvensbeskrivningen upprättas enligt den rekommenderade vägledningen.

I Sametingets yttrande har tillförordnad rennäringschef Ingela Nilsson beslutat efter föredragning av samhällsplanerare Eli Larsdotter, Avdelning Rennäring, Miljö & Samhälle

³ MÖD, Dom meddelad 2020-05-20, Mål nr M 2288-19

⁴ Vilket även är en av rekommendationerna i OECD:s senaste rapport "Mining Regions and Cities Case of Västerbotten and Norrbotten"